

Śląskie
Przywracamy błękit

NFOŚiGW

Województwo
Śląskie

Projekt zintegrowany LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit". Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego realizowany jest przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIAN-SKY

Ćwierć tysiąca błękitu

Co znajdziesz w środku?

Przewodnik po prezentowniku

List do poszukiwacza prezentów 3

Kup, ale z głową 4

Zrób to sam. Od serca 18

Podaruj wspólny czas 32

Z drugiej ręki, z pierwszej klasy 46

Blisko znaczy dobrze 60

Prezenty, które rosną 74

Prezent z misją. Dobro wraca ... 88

Nakarm zmysły, nie kosz na śmieci 102

Daj się zaskoczyć! Prezenty nieoczywiste 116

Prezenty za zero złotych 130

Prezent nr 251. Nie kupuj niczego na siłę 144

Największy prezent jest niewidzialny 145

Błękit nie robi się sam 146

Twój bilecik prezentowy 147

Dołącz, obserwuj, polub, subskrybuj 149

List do poszukiwacza prezentów

Drogi Poszukiwaczu Prezentów!

Jeśli czytasz ten list, to prawdopodobnie zbliża się ten szczególny moment w roku, kiedy pytanie „Co komu kupić?" zaczyna prześladować Cię częściej niż reklamy świątecznych promocji.

Skarpetki? Były. Kubek? Trzy lata temu. Świeczka zapachowa? Obdarowany ma już ich tyle, że mógłby oświetlić niewielkie miasteczko podczas awarii prądu. A przecież gdzieś tam musi istnieć prezent, który naprawdę ucieszy, zaskoczy i nie wyląduje w szufladzie z rzeczami „może kiedyś się przyda".

Właśnie dlatego powstał ten prezentownik.

Zebraliśmy 250 pomysłów na prezenty nieco inne niż zwykle. Są wśród nich rzeczy, które można kupić, zrobić własnoręcznie albo przeżyć wspólnie. Są prezenty praktyczne, piękne, zabawne, wzruszające, a czasem tak nieoczywiste, że nawet Święty Mikołaj musiałby zajrzeć do instrukcji.

Łączy je jedno: mają sprawić radość, nie dokładając niepotrzebnego ciężaru naszej planecie.

Bo dobry prezent nie musi pachnieć fabryczną nowością. Może mieć drugie życie, być wykonany lokalnie, pomagać przyrodzie, oszczędzać zasoby albo po prostu dawać coś, czego coraz częściej nam brakuje: czas, uwagę i wspólne wspomnienia.

A skąd w tym wszystkim błękit?

Prezentownik przygotowaliśmy w ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit", w którym na co dzień zajmujemy się poprawą jakości powietrza, edukacją i pokazywaniem, że nasze codzienne decyzje mają znaczenie. Również te podejmowane przy sklepowej półce, w pracowni lokalnego rzemieślnika czy przy kuchennym stole, kiedy własnoręcznie przygotowujemy prezent.

Nie zamierzamy jednak przekonywać Cię, że pod choinką zamiast prezentów powinny znaleźć się wyłącznie dobre uczynki, a papier ozdobny należy zachowywać przez siedem pokoleń. Ekologia nie musi oznaczać wyrzeczeń, a święta nie są konkursem na najmniejszy ślad węglowy.

Wolimy pokazać, że odpowiedzialne wybory mogą być pomysłowe, przyjemne, a nawet odrobinę szalone.

Dlatego potraktuj te 250 propozycji jak inspirację, a nie listę zakupów. Nie musisz wykorzystać wszystkich. Zresztą, jeśli planujesz kupić 250 prezentów, być może potrzebujesz nie prezentownika, lecz solidnego planu finansowego.

A jeśli po przejrzeniu wszystkich propozycji nadal nie znajdziesz niczego odpowiedniego?

Spokojnie. Mamy jeszcze prezent numer 251.

I być może jest najważniejszy ze wszystkich.

Życzymy Ci udanych poszukiwań, trafionych prezentów i świąt, po których zostanie jak najwięcej dobrych wspomnień, a jak najmniej niepotrzebnych rzeczy.

Z błękitnymi pozdrowieniami

Zespół projektu „Śląskie. Przywracamy błękit".

01 Kup, ale z głową

Kupować czy nie kupować? Oto jest pytanie!

Nie wszystko trzeba robić samemu, znajdować na strychu albo odzyskiwać z kosza. Czasem po prostu warto coś kupić. Najlepiej coś, co sprawi przyjemność, przyda się na co dzień i nie rozpadnie się przed następnymi świętami.

W tej części znajdziesz 25 pomysłów na prezenty, które mają szansę zostać z obdarowanym na dłużej.

Bo rozsądne zakupy nie oznaczają rezygnacji z przyjemności.

Wprost przeciwnie!

001 Ciepło na wynos

Gorąca herbata nawet na końcu świata

Zimowy spacer, długa podróż albo poranek w pracy. Dobry termos długo trzyma temperaturę, jest szczelny i wygodny w użyciu. Jeśli dołączysz przepis na ulubioną zimową herbatę, prezent zrobi się jeszcze cieplejszy.

Dlaczego eko?

Wielorazowy termos może ograniczyć kupowanie napojów w jednorazowych opakowaniach.

Dla kogo

podróżnicy, spacerowicze, miłośnicy gorących napojów.

Budżet

średni

002 Kubek, który chodzi własnymi drogami

Mała kawiarnia zawsze pod ręką

Ulubiona kawa smakuje jeszcze lepiej, kiedy można zabrać ją ze sobą. Szczelny kubek wielorazowy sprawdzi się w drodze do pracy, na uczelnię czy podczas weekendowych wycieczek. Warto wybrać model wygodny do trzymania i łatwy do czyszczenia.

Dlaczego eko?

Regularne korzystanie z własnego kubka pozwala ograniczyć zużycie jednorazowych kubków i pokrywek.

Dla kogo

kawosze, osoby dojeżdżające do pracy, studenci

Budżet

niski–średni

003 Woda zawsze pod ręką

Łyk świeżości, gdziekolwiek jesteś

Na spacer, trening, wycieczkę albo po prostu do pracy. Solidna butelka wielokrotnego użytku sprawdzi się wszędzie tam, gdzie warto mieć coś do picia pod ręką. Wybierz lekką, szczelną i łatwą do mycia. Taka butelka szybko staje się codziennym towarzyszem.

Dlaczego eko?

Regularne korzystanie z własnej butelki może ograniczyć zakup napojów w jednorazowych opakowaniach.

Dla kogo

aktywni, uczniowie, studenci, podróżnicy, pracownicy biurowi.

Budżet

niski–średni

004 Drugie życie lunchu

Domowy obiad ma dokąd wracać

Makaron z wczoraj? Sałatka na jutro? A może kawałek świątecznego sernika? Dobry pojemnik na żywność pomieści niemal wszystko. Szczelny, wygodny i odporny na codzienne użytkowanie sprawdzi się zarówno w lodówce, jak i w plecaku czy torbie do pracy.

Dlaczego eko?

Wielorazowy pojemnik ogranicza zużycie jednorazowych opakowań i ułatwia przechowywanie resztek jedzenia.

Dla kogo

osoby zabierające posiłki do pracy lub szkoły, miłośnicy domowej kuchni.

Budżet

niski–średni

005 Zakupy bez jednorazówek

Mały pakunek, duże możliwości

Jedna torba na pieczywo, druga na warzywa, trzecia na niespodziewane zakupy. Lekki zestaw składanych toreb i woreczków zmieści się nawet w kieszeni kurtki. Warto wybrać materiały wytrzymałe, które zniosą wiele wypraw na targ i do sklepu.

Dlaczego eko?

Wielokrotnie używane torby i woreczki mogą zastąpić wiele jednorazowych opakowań.

Dla kogo

osoby robiące codzienne zakupy, miłośnicy targowisk, praktyczni domownicy.

Budżet

niski

006 Mała rzecz, wielka naprawa

Zanim wyrzucisz, spróbuj naprawić

Poluzowana śrubka, chwiejące się krzesło, odpadający uchwyt? Zestaw podstawowych narzędzi może uratować niejeden domowy sprzęt. Śrubokręty, kombinerki, klucze i miarka w jednym poręcznym pudełku to prezent, który przyda się częściej, iż można przypuszczać.

Dlaczego eko?

Naprawianie przedmiotów wydłuża ich żywotność i może ograniczyć konieczność kupowania nowych.

Dla kogo

majsterkowicze, osoby urządzające pierwsze mieszkanie, praktyczni domownicy.

Budżet

średni

007 Zszyj, zamiast wyrzucać

Drugie życie zaczyna się od igły

Guzik postanowił się usamodzielnić? Ulubione spodnie mają małą dziurkę? Dobry zestaw krawiecki pomoże szybko opanować sytuację. Igły, nici, nożyczki, naparstek i kilka drobiazgów wystarczą, żeby uratować niejeden element garderoby.

Dlaczego eko?

Drobne naprawy pozwalają dłużej korzystać z ubrań i ograniczać ilość odpadów tekstylnych.

Dla kogo

osoby ceniące swoje ubrania, początkujący w szyciu, miłośnicy rękodzieła.

Budżet

niski–średni

008 Niech stanie się światło. Oszczędne!

Dobra książka zasługuje na dobre światło

Wieczorna lektura, krzyżówka, notatki albo kilka stron przed snem. Energooszczędna lampka do czytania zapewni wygodne oświetlenie dokładnie tam, gdzie jest potrzebne. Najlepiej wybrać model LED z regulacją jasności i możliwością wymiany źródła światła.

Dlaczego eko?

Oświetlenie LED zużywa mniej energii niż tradycyjne żarówki, a punktowe światło nie wymaga oświetlania całego pokoju.

Dla kogo

czytelnicy, uczniowie, studenci, miłośnicy wieczornego odpoczynku.

Budżet

niski–średni

009 Deszcz? I bardzo dobrze!

Na pogodę i na niepogodę

Solidny parasol to prezent, o którym przypominamy sobie zwykle wtedy, gdy zaczyna padać. Mocny stelaż, wygodna rączka i odporna tkanina sprawią, że przetrwa niejedną ulewę. Warto poszukać modelu, w którym można wymieniać uszkodzone elementy.

Dlaczego eko?

Trwały parasol z możliwością naprawy może zastąpić kilka tanich modeli, które szybko trafiają do kosza.

Dla kogo

spacerowicze, podróżujący komunikacją miejską, wszyscy wychodzący z domu niezależnie od pogody.

Budżet

średni

010 Naładuj i korzystaj ponownie

Energia na wiele kolejnych razy

Pilot, latarka, zabawka czy bezprzewodowa myszka. W wielu domach baterie znikają w zaskakującym tempie. Zestaw dobrej jakości akumulatorków z ładowarką pozwoli korzystać z ulubionych urządzeń bez ciągłego kupowania nowych baterii.

Dlaczego eko?

Wielokrotne ładowanie akumulatorków może znacząco ograniczyć liczbę zużytych baterii jednorazowych.

Dla kogo

domownicy, użytkownicy sprzętu elektronicznego, rodziny, praktyczni domownicy.

Budżet

średni

011 Czas na herbatę, nie na plastik

Liście, aromat i chwila spokoju

Zielona, czarna, owocowa, a może własna mieszanka ziół? Porządny zaparzacz wielorazowego użytku pozwala delektować się ulubioną herbatą bez zużywania jednorazowych torebek. To mały rytuał, który sprzyja relaksowi, uważności i dobremu nastrojowi.

Dlaczego eko?

Wielorazowy zaparzacz ogranicza zużycie jednorazowych torebek i ich opakowań, zmniejszając ilość odpadów.

Dla kogo

miłośnicy herbaty, osoby ceniące chwilę spokoju i rytuały.

Budżet

niski

012 Temperatura pod kontrolą

Mały strażnik domowego komfortu

Czy w mieszkaniu naprawdę musi być tak gorąco? A może powinno być trochę chłodniej? Prosty termometr z higrometrem pozwala sprawdzać temperaturę i wilgotność w pomieszczeniu. Niewielki przedmiot, który pomaga zadbać o zdrowy, przyjemny i bardziej świadomy dom.

Dlaczego eko?

Kontrolowanie temperatury może pomóc w ograniczeniu zużycia energii oraz bardziej świadomym korzystaniu z ogrzewania.

Dla kogo

osoby dbające o komfort i oszczędność w domu, miłośnicy praktycznych rozwiązań.

Budżet

niski

013 Mała biblioteka, wielkie możliwości

Setki historii w jednej kieszeni

Kryminał na podróż, reportaż na weekend, powieść przed snem. Czytnik e-booków pozwala zabrać ze sobą całą bibliotekę bez dźwigania ciężkich tomów. Ekran przyjazny do czytania i długi czas pracy na jednym ładowaniu sprawiają, że trudno się z nim rozstać.

Dlaczego eko?

Przy intensywnym, wieloletnim użytkowaniu czytnik może ograniczyć zapotrzebowanie na nowe książki drukowane. Sam również powinien służyć jak najdłużej.

Dla kogo

zapaleni czytelnicy, podróżnicy, osoby mające mało miejsca na książki.

Budżet

wysoki

014 Muzyka bez baterii

Nakręć wspomnienia, nie rachunek za prąd

Kilka obrotów korbką i rozbrzmiewa melodia. Mechaniczna pozytywka to niewielki, trochę nostalgiczny prezent, który potrafi przywołać piękne wspomnienia. Szczególnie gdy wybierzesz utwór ważny dla obdarowanej osoby.

Dlaczego eko?

Mechaniczna pozytywka nie potrzebuje baterii ani zasilania elektrycznego podczas użytkowania.

Dla kogo

romantycy, miłośnicy muzyki, osoby lubiące sentymentalne drobiazgi.

Budżet

niski-średni

015 Na rowerze bezpieczniej

Daj się zauważyć po zmroku

Zimowy poranek, wieczorny powrót z pracy albo wyprawa za miasto. Dobre lampki rowerowe zwiększają widoczność i pomagają bezpieczniej poruszać się po drogach. Warto wybrać trwały komplet z możliwością ładowania, odpowiedni do codziennych przejazdów.

Dlaczego eko?

Oświetlenie wielokrotnego ładowania ogranicza zużycie baterii jednorazowych i wspiera codzienne korzystanie z roweru.

Dla kogo

rowerzyści, osoby dojeżdżające do pracy, miłośnicy aktywnego wypoczynku.

Budżet

niski–średni

016 Zawsze gotowy na drogę

Mała zastawa na wielkie wyprawy

Lunch w parku, posiłek w podróży czy szybka przekąska między zajęciami. Własny zestaw sztućców przyda się w wielu sytuacjach. Lekki, trwały i schowany w wygodnym etui może na stałe zamieszkać w plecaku lub torbie.

Dlaczego eko?

Wielorazowe sztućce mogą zastępować jednorazowe akcesoria podczas jedzenia poza domem.

Dla kogo

podróżnicy, studenci, osoby jedzące poza domem, miłośnicy pikników.

Budżet

niski

017 Śniadanie bez folii

Kanapka w dobrym opakowaniu

Bułka z serem, domowa kanapka albo kawałek ciasta na później. Wielorazowe opakowanie pozwoli wygodnie zabrać drugie śniadanie bez codziennego sięgania po folię czy papier. Najlepiej wybrać model łatwy do mycia i dopuszczony do kontaktu z żywnością.

Dlaczego eko?

Wielokrotne używanie jednego opakowania ogranicza zużycie jednorazowych materiałów do pakowania żywności.

Dla kogo

uczniowie, studenci, pracownicy, rodzice przygotowujący śniadania.

Budżet

niski

018 Ciepłe ręce, mniej jednorazówek

Kieszonkowa porcja ciepła

Zmarznięte dłonie na przystanku? Długi spacer po śniegu? Wielorazowy ogrzewacz do rąk potrafi przyjemnie zaskoczyć. W zależności od modelu można go ponownie aktywować lub naładować. Niewielki prezent, który zimą naprawdę docenia się w praktyce.

Dlaczego eko?

Ogrzewacz przeznaczony do wielokrotnego użytkowania może ograniczyć zużycie jednorazowych saszetek grzewczych.

Dla kogo

zmarzluchy, spacerowicze, osoby pracujące lub spędzające czas na zewnątrz.

Budżet

niski-średni

019 Kropelka do kropelki

Dobry prysznic nie musi oznaczać morza wody

Przyjemny strumień wody i rozsądne zużycie mogą iść w parze. Słuchawka prysznicowa z regulacją przepływu pozwala dopasować kąpiel do własnych potrzeb. Przed zakupem warto sprawdzić rzeczywiste zużycie wody i kompatybilność z domową instalacją.

Dlaczego eko?

Słuchawka o zmniejszonym przepływie może ograniczyć zużycie wody oraz energii potrzebnej do jej podgrzewania.

Dla kogo

domownicy, osoby urządzające mieszkanie, miłośnicy praktycznych oszczędności.

Budżet

niski–średni

020 Kawa po swojemu

Mały rytuał, wielki aromat

Zapach świeżo parzonej kawy potrafi poprawić nawet najbardziej ponury poranek. Trwała kawiarka pozwala przygotować aromatyczny napój bez jednorazowych kapsułek i papierowych filtrów. Do tego ulubiona kawa i chwila dla siebie. Czego chcieć więcej?

Dlaczego eko?

Kawiarka wielokrotnego użytku pozwala przygotowywać kawę bez odpadów z jednorazowych kapsułek i filtrów.

Dla kogo

kawosze, miłośnicy domowych rytuałów, osoby ceniące prostotę.

Budżet

średni

021 Otul się dobrem

Przepis na wieczór pod kocem

Miękki koc, dobra książka, gorąca herbata i świat może przez chwilę poczekać. Wybierz przyjemny w dotyku koc z trwałego materiału, który zachowa swoje właściwości przez wiele sezonów. Najlepszy prezent dla tych, którzy zimą najchętniej zostaliby w domu.

Dlaczego eko?

Ciepły koc poprawia komfort cieplny podczas odpoczynku i może pomóc ograniczać potrzebę dodatkowego dogrzewania.

Dla kogo

zmarzluchy, domatorzy, seniorzy, miłośnicy spokojnych wieczorów.

Budżet

średni

022 Światło na dobry wieczór

Trochę słońca po zachodzie słońca

Balkon, taras czy ogrodowy stolik mogą zyskać zupełnie nowy nastrój dzięki delikatnemu światłu. Dekoracyjna lampka solarna gromadzi energię w ciągu dnia, aby po zmroku rozświetlić ulubione miejsce odpoczynku. Wybierz model z wymiennym akumulatorem.

Dlaczego eko?

Lampka solarna korzysta z energii słonecznej, ograniczając pobór prądu z sieci podczas świecenia.

Dla kogo

właściciele balkonów, tarasów i ogrodów, miłośnicy nastrojowego oświetlenia.

Budżet

niski-średni

023 Kawałek lata na każdą pogodę

Wygodny hamak do relaksu

Hamak z wytrzymałej tkaniny, który zapewnia wygodny odpoczynek w ogrodzie, na balkonie lub w podróży. Idealny, by złapać oddech, poczytać książkę lub po prostu cieszyć się chwilą.

Dlaczego eko?

Trwały i wielorazowy, służy przez długi czas, ograniczając potrzebę kupowania kolejnych dodatków do wypoczynku.

Dla kogo

miłośnicy relaksu, przyrody i spędzania czasu na świeżym powietrzu.

Budżet

średni

024 Piknik zawsze pod ręką

Trwały koc piknikowy z wodoodpornym spodem

Wygodny, składany koc, który sprawdzi się na pikniku, nad jeziorem, w parku czy podczas wycieczki. Miękki w dotyku, łatwy do przenoszenia i – co najważniejsze – ma wodoodporny spód, dzięki czemu chroni przed wilgocią i chłodem.

Dlaczego eko?

Wielorazowy, wytrzymały i odporny na warunki w terenie, dzięki czemu służy przez wiele sezonów.

Dla kogo

rodziny, pary, przyjaciele i wszyscy, którzy lubią aktywnie spędzać czas na świeżym powietrzu.

Budżet

średni

025 Ciepło od stóp do głów

Wygodne kapcie na wiele sezonów

Wygodne kapcie z naturalnych, trwałych materiałów, które zapewniają ciepło i komfort na co dzień. Solidnie wykonane, mogą służyć przez wiele sezonów.

Dlaczego eko?

Naturalne i wytrzymałe materiały to dłuższa żywotność i mniejsza ilość odpadów.

Dla kogo

dla każdego, kto ceni wygodę, domowe ciepło i trwałe rzeczy.

Budżet

średni

02 Zrób to sam. Od serca.

Niektórych prezentów nie znajdziesz w żadnym sklepie. Powstają z pomysłu, odrobiny cierpliwości i rzeczy, które już mamy pod ręką. Czasem wystarczy kawałek materiału, stare zdjęcie, niepotrzebny zeszyt albo kilka dobrych słów.

W tej części najważniejsze są osobisty charakter prezentu, kreatywność i przyjemność tworzenia.

026 Album pełen wspomnień

Wasza historia zamknięta na kartach

Ręcznie wykonany album ze zdjęć, biletów, pocztówek i drobnych pamiątek. Dodaj własne podpisy, daty i kilka wspomnień, których nie znajdzie się w telefonie. To prezent, do którego będzie się wracać latami.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz istniejące fotografie, papier i materiały z odzysku. Tworzysz trwałą pamiątkę zamiast kolejnego przedmiotu.

Dla kogo

rodziców, dziadków, partnerów, przyjaciół, bliskich osób.

Budżet

niski

027 Słoik dobrych słów

Trochę radości na każdy dzień

Ozdobiony słoik wypełniony karteczkami z miłymi wiadomościami, wspomnieniami, komplementami lub małymi wyzwaniami. Przygotuj ich 365, żeby obdarowany mógł codziennie odkrywać jeden powód do uśmiechu.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie słoikowi i wykorzystujesz skrawki papieru. Najważniejszą wartością prezentu są słowa, a nie materiały.

Dla kogo

partnerów, przyjaciół, rodziców, wszystkich potrzebujących dobrych słów.

Budżet

bardzo niski

028 Notes z drugiego życia

Nowe pomysły na starych kartkach

Własnoręcznie wykonany notatnik z niewykorzystanych kartek, jednostronnie zadrukowanych arkuszy lub resztek papieru. Dodaj autorską okładkę, zszyj albo zwiąż całość i zostaw miejsce na nowe pomysły.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz papier, który mógłby trafić do kosza. Ograniczasz zużycie nowych materiałów papierniczych.

Dla kogo

uczniów, studentów, miłośników notowania, rysowania i planowania.

Budżet

bardzo niski

029 Zakładka z charakterem

Mały prezent między stronami

Personalizowana zakładka do książki wykonana z odzyskanego papieru lub kartonu. Możesz ozdobić ją rysunkiem, cytatem, wspólnym zdjęciem albo zabawną dedykacją. Niech przypomina o Tobie przy każdej lekturze.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz resztki papieru i kartonu, nadając im nowe zastosowanie. Niewielki prezent może służyć przez wiele lat.

Dla kogo

czytelników, uczniów, nauczycieli, miłośników książek.

Budżet

bardzo niski

030 Poszewka z historią

Drugie życie tkanin, pierwsza klasa przytulności

Zestaw dwóch ozdobnych poszewek na poduszki uszytych z nieużywanych tkanin. Wykorzystaj fragmenty koszul, zasłon czy obrusów, łącząc kolory i wzory w niepowtarzalną kompozycję.

Dlaczego eko?

Przedłużasz życie tkanin i ograniczasz ilość odpadów tekstylnych. Nie musisz kupować nowych materiałów.

Dla kogo

domatorów, miłośników wnętrz, osób ceniących rękodzieło.

Budżet

niski

031 Świecznik, który pamięta

Nowe światło w starych przedmiotach

Dekoracyjny świecznik wykonany ze starego słoika, butelki lub odpowiednio przygotowanego kawałka drewna. Udekoruj go naturalnymi dodatkami, farbą albo sznurkiem. Do drewnianych konstrukcji wybierz bezpieczne oświetlenie LED.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz przedmioty i materiały, które straciły pierwotne zastosowanie. Tworzysz dekorację bez kupowania nowej.

Dla kogo

miłośników nastrojowych wnętrz, rękodzieła i wieczorów przy ciepłym świetle.

Budżet

niski

032 Mapa naszych miejsc

Geografia osobistych wspomnień

Autorska mapa miejsc ważnych dla obdarowanego: pierwszego spotkania, wspólnych podróży, ulubionej kawiarni czy rodzinnego domu. Dodaj daty, małe ilustracje i historie, których nie znajdzie żadna nawigacja.

Dlaczego eko?

Możesz wykorzystać stare mapy, papier i karton z odzysku. Tworzysz wyjątkową pamiątkę z niewielkiej ilości materiałów.

Dla kogo

partnerów, przyjaciół, rodzin, miłośników podróży.

Budżet

bardzo niski

033 Ramka z natury

Przyroda wokół najważniejszego zdjęcia

Ramka na fotografię ozdobiona szyszkami, drobnymi gałązkami, suszonymi liśćmi lub innymi znalezionymi materiałami. Wybierz zdjęcie, które szczególnie wiele znaczy dla obdarowanego.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz istniejącą ramkę oraz naturalne materiały zebrane bez szkody dla przyrody. Ograniczasz zakup gotowych dekoracji.

Dla kogo

rodziny, przyjaciół, miłośników fotografii i natury.

Budżet

bardzo niski

034 Pudełko pełne wspomnień

Prywatna kapsuła czasu

Wykorzystane ponownie pudełko wypełnij zdjęciami, listami, biletami i drobiazgami związanymi ze wspólnymi chwilami. Dodaj wiadomość z instrukcją otwarcia za rok, pięć albo dziesięć lat.

Dlaczego eko?

Ponownie wykorzystujesz pudełko i przedmioty o wartości sentymentalnej. Zamiast nowych rzeczy podarowujesz wspomnienia.

Dla kogo

partnerów, przyjaciół, rodzeństwa, dorosłych dzieci.

Budżet

bardzo niski

035 Torba jedyna na świecie

Stare dżinsy, zupełnie nowy styl

Ręcznie wykonana lub ozdobiona torba z materiału, który już mamy. Możesz uszyć ją ze starych spodni dżinsowych, wykorzystując kieszenie, szwy i fragmenty różnych tkanin. Każda będzie niepowtarzalna.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie ubraniom i ograniczasz potrzebę kupowania nowych toreb. Powstaje trwały przedmiot wielokrotnego użytku.

Dla kogo

miłośników mody, zakupów bez plastiku, oryginalnych dodatków.

Budżet

niski

036 Patchwork wspomnień

Ciepło utkane z dawnych historii

Niewielki pled uszyty z fragmentów starych naturalnych tkanin. Każdy kawałek może przypominać ważną osobę, wydarzenie albo miejsce. Dodaj metkę z dedykacją i krótką historią powstania.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz niepotrzebne tkaniny, zamiast kupować nowe materiały. Przedłużasz życie tekstyliów i ograniczasz odpady.

Dla kogo

bliskich osób, domatorów, miłośników przytulnych wnętrz.

Budżet

niski

037 Prezent, który sam jest opakowaniem

Zapakuj, podaruj, wykorzystaj ponownie

Ręcznie przygotowana chusta do pakowania prezentów wielokrotnego użytku. Uszyj ją z niepotrzebnego kawałka tkaniny i pokaż obdarowanemu kilka sposobów wiązania. Piękne opakowanie staje się kolejnym prezentem.

Dlaczego eko?

Zastępujesz jednorazowy papier prezentowy i ograniczasz odpady. Chusta może służyć przez wiele kolejnych świąt.

Dla kogo

miłośników ekologicznych rozwiązań, estetycznego pakowania, praktycznych upominków.

Budżet

bardzo niski

038 Kartka, której się nie wyrzuca

Życzenia, które zostają na dłużej

Własnoręcznie wykonana kartka świąteczna, którą można przekształcić w ozdobę choinkowa, zawieszkę lub niewielką dekorację. Dodaj osobiste życzenia, dzięki którym będzie miała wartość także po świętach.

Dlaczego eko?

Jeden przedmiot spełnia dwie funkcje. Wykorzystujesz papier z odzysku i ograniczasz liczbę jednorazowych dekoracji.

Dla kogo

rodziny, przyjaciół, współpracowników, miłośników świąt.

Budżet

bardzo niski

039 Zawieszka z przeszłością

Stare materiały, nowa świąteczna tradycja

Ozdoba choinkowa wykonana z materiałów z odzysku: kawałków tkanin, guzików, kartonu lub fragmentów starej bizuterii. Nadaj jej osobisty charakter i dołącz informację, z czego powstała.

Dlaczego eko?

Przetwarzasz niepotrzebne drobiazgi w trwałą ozdobę, którą można wykorzystywać przez kolejne lata.

Dla kogo

miłośników świąt, rękodzieła, osobistych dekoracji.

Budżet

bardzo niski

040 Namaluj mi coś dobrego

Małe dzieło z wielkim znaczeniem

Autorski obrazek, rysunek lub akwarela z osobistą dedykacją. Nie musisz być zawodowym artystą. Namaluj ulubione miejsce, wspomnienie albo coś, co wywoła uśmiech obdarowanego.

Dlaczego eko?

Możesz wykorzystać posiadane farby, kredki i papier. Zamiast masowo produkowanej dekoracji tworzysz coś osobistego.

Dla kogo

przyjaciół, partnerów, rodziny, miłośników sztuki.

Budżet

bardzo niski

041 Domowy kalendarz wspomnień

Dwanaście miesięcy bliskości

Kalendarz przygotowany z własnych zdjęć, ważnych dat i osobistych komentarzy. Każdy miesiąc może przypominać wspólną podróż, zabawne wydarzenie lub ulubione rodzinne powiedzenie.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz własne fotografie i papier z odzysku albo przygotowujesz wersję cyfrową. Unikasz kupowania kolejnego gotowego kalendarza.

Dla kogo

rodziców, dziadków, partnerów, przyjaciół.

Budżet

niski

042 Własna gra, własne zasady

Gra planszowa szyta na miarę

Wymyślona i wykonana ręcznie gra planszowa, w której głównym bohaterem jest obdarowywany. Stwórz planszę, karty, pionki i zasady nawiązujące do jego pasji, marzeń i wspólnych historii.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz materiały, które już masz: karton, papier, resztki tkanin czy opakowania, nadając im nowe życie.

Dla kogo

miłośników gier, rodziny, przyjaciół, fanów kreatywnych wyzwań.

Budżet

bardzo niski

043 Mały teatr wielkich historii

Pacynki, które ożywiają wyobraźnię

Zestaw pacynek wykonanych ze skrawków tkanin, guzików, włóczki i innych drobiazgów. Możesz stworzyć znane postacie, bohaterów ulubionych baśni lub wymyślić całkiem nową historię specjalnie dla obdarowanego.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie resztkom tkanin, włóczki i dodatków, ograniczając ilość odpadów i tworząc trwałą, wyjątkową zabawkę.

Dla kogo

dzieci, rodziny, miłośników teatru i wspólnego tworzenia historii.

Budżet

niski

044 Skarby z papieru

Drugie życie papieru

Origami lub inna papierowa dekoracja wykonana z makulatury, np. efektowny wachlarz na upalne dni, papierowe kwiaty, girlanda lub zawieszka. Zwykły papier może stać się wyjątkowym prezentem.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz papier przeznaczony do wyrzucenia, ograniczając ilość odpadów i tworząc trwałą, piękną ozdobę.

Dla kogo

miłośników rękodzieła, estetyki, ekologicznych rozwiązań.

Budżet

bardzo niski

045 Nowa opowieść starego swetra

Ciepło, które ma swoją historię

Ocieplacz na kubek uszyty z nieużywanego swetra. Możesz wykorzystać jego rękaw lub fragment dzianiny, dodając guziki, haft albo inną ozdobę. Dzięki temu stary sweter zyskuje drugie życie.

Dlaczego eko?

Dajesz nowe zastosowanie niepotrzebnemu ubraniu, zamiast wyrzucać je na śmieci. Tworzysz praktyczny, trwały i niepowtarzalny prezent.

Dla kogo

miłośników ciepłych napojów, przytulnych dodatków i upcyklingu.

Budżet

niski

046 Pudełko na drobiazgi

Porządek w stylu DIY

Praktyczny organizer wykonany z odzyskanego drewna (np. ze starej skrzynki) lub solidnego kartonu (np. z pudełka po przesyłce). Idealny na biurko, do pracowni lub na ulubione skarby.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie materiałom, które już masz, ograniczając odpady i tworząc trwały, unikatowy przedmiot.

Dla kogo

osób lubiących porządek, majsterkowiczów, artystów, kolekcjonerów drobiazgów.

Budżet

niski

047 List, który można oprawić

Słowa, które zostają na dłużej

Ręcznie wykaligrafowany, osobisty list z podziękowaniem, wspomnieniami, życzeniami lub ważnym przesłaniem. Pięknie zapisany i ozdobiony, z powodzeniem może stać się wyjątkową dekoracją do oprawienia.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz papier z odzysku (np. z niewykorzystanych kartek lub zeszytu), nadając mu nowe, emocjonalne znaczenie.

Dla kogo

bliskich osób, przyjaciół, rodziny, mentora, ważnej dla Ciebie osoby.

Budżet

bardzo niski

048 Książka tylko o Tobie

Wyjątkowa historia wyjątkowej osoby

Krótka, własnoręcznie przygotowana książka o obdarowanym — o jego pasjach, marzeniach, osiągnięciach, ważnych chwilach i tym, co czyni go wyjątkowym. Może mieć formę albumu, dziennika lub ilustrowanej opowieści.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz papier, zeszyt lub album, który już masz, nadając mu nowe, osobiste życie.

Dla kogo

bliskiej osoby, przyjaciela, członka rodziny, mentora lub kogoś, kogo chcesz docenić.

Budżet

bardzo niski

049 Małe muzeum wspomnień

Twoja wspólna historia w ramce

Ramka przestrzenna (shadow box) z pamiątkami, zdjęciami i drobiazgami, które przywołują ważne wspólne chwile. Możesz umieścić w niej bilety, muszelki, zasuszone rośliny, kartki, małe przedmioty i własne notatki.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie ramce, pudełku lub opakowaniu, a do środka wykorzystujesz pamiątki, które już masz.

Dla kogo

bliskiej osoby, przyjaciela, partnera, rodziny lub kogoś, z kim łączy Cię wiele wspólnych historii.

Budżet

bardzo niski

050 Domowe studio dźwięku

Osobisty głos, który zostaje na długo

Własne nagranie bajki, życzeń lub wyjątkowej opowieści dla obdarowanego. Może to być czytana ulubiona historia, zimowa legenda, podziękowanie, życzenia lub wspomnienia. Gotowe nagranie przekazujesz w cyfrowej formie, np. jako plik audio, link do pobrania lub prywatne nagranie w chmurze.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz to, co masz — swój głos, pomysły i dostępne urządzenie (np. telefon lub komputer), bez kupowania nowych rzeczy.

Dla kogo

dzieci, bliskich, przyjaciół, rodziny — dla każdego, kto ucieszy się z osobistej, niepowtarzalnej historii lub życzeń.

Budżet

bardzo niski

03 Podaruj wspólny czas

25 pomysłów na chwile spędzone razem. Mniej rzeczy, więcej spotkań, rozmów, odkrywania i zabawy.

Wspólny czas to jeden z najcenniejszych prezentów. W tym rozdziale znajdziesz pomysły na chwile spędzone razem – z mniejszą liczbą zakupów, a za to z większą dawką spotkań, rozmów, odkrywania i dobrej zabawy.

051 Spacer, którego nie zapomnimy

Wspólna wyprawa nieznanym szlakiem

Wybierzcie razem trasę, której jeszcze nie znacie – w lesie, w górach, nad jeziorem albo w pobliskiej okolicy. Zabierzcie ze sobą termos, coś pysznego i dużo ciekawości. To prosty przepis na wspólny czas, nowe widoki i rozmowy, które zostają w pamięci.

Dlaczego eko?

Aktywny wypoczynek na łonie natury nie wymaga zakupów i pozwala cieszyć się tym, co mamy tuż obok.

Dla kogo

partnerzy, przyjaciele, rodzina, miłośnicy natury i przygód.

Budżet

niski

052 Kuchnia dwóch szefów

Wspólne gotowanie zupełnie nowej potrawy

Wybierzcie przepis, którego jeszcze nie próbowaliście, i zamieńcie kuchnię w małe studio kulinarne. To świetny sposób na wspólny czas, odrobinę kreatywności i pyszną nagrodę na końcu.

Dlaczego eko?

Wykorzystujecie to, co macie w domu, szukacie sezonowych składników i odkrywacie nowe smaki bez zbędnych zakupów.

Dla kogo

partnerzy, przyjaciele, rodzina, miłośnicy dobrego jedzenia.

Budżet

niski–średni

053 Nocne niebo dla dwojga

Wieczorna obserwacja gwiazd

Wybierzcie spokojne miejsce z dala od miejskich świateł, zabierzcie koc, ciepły napój i spójrzcie razem w niebo. Podziwiajcie gwiazdy, wyszukujcie znane gwiazdozbiory lub spróbujcie wypatrzyć spadającą gwiazdę. To prosty sposób na wyjątkowy wieczór we dwoje.

Dlaczego eko?

To prezent w duchu zero waste – bez zakupów, za to z bliskością natury i pięknymi wspomnieniami.

Dla kogo

partnerzy, przyjaciele, bliscy, miłośnicy nocnego nieba.

Budżet

bardzo niski

054 Wsiąść do pociągu byle jakiego

Jednodniowa wycieczka koleją w nieznane

Wybierzcie kierunek, w którym jeszcze nie byliście, wskoczcie do pociągu i dajcie się zaskoczyć. Może to być urokliwe miasteczko, nowy szlak, klimatyczna kawiarnia albo zupełnie przypadkowe odkrycie. Liczy się przygoda, wspólnie spędzony czas i radość z poznawania nowych miejsc.

Dlaczego eko?

Podróż pociągiem to bardziej ekologiczny sposób na odkrywanie świata – z mniejszym śladem węglowym i bez korków.

Dla kogo

partnerzy, przyjaciele, rodzina, miłośnicy podróży i małych wielkich przygód.

Budżet

niski–średni

055 Fotograficzne polowanie

Wspólne szukanie i fotografowanie ciekawych detali przyrody

Wybierzcie się razem na spacer z aparatem lub telefonem i wytropcie niezwykłe szczegóły natury – krople rosy, faktury kory, ślady zwierząt czy zimowe wzory na szybie. To świetny sposób na uważne bycie razem i odkrywanie piękna w drobiazgach.

Dlaczego eko?

To aktywny, niskoodpadowy prezent, który łączy ruch na świeżym powietrzu, kontakt z naturą i uważność.

Dla kogo

partnerzy, przyjaciele, rodzina, miłośnicy przyrody i fotografii.

Budżet

niski

056 Dzień bez ekranów

Wspólnie zaplanowany dzień offline

Odłóżcie na bok telefony, telewizor i komputer. Zamiast tego zróbcie coś razem – poczytajcie książkę w parku, wybierzcie się na spacer, zagrajcie w planszówkę, upieczcie coś pysznego albo po prostu porozmawiajcie – bez powiadomień i pośpiechu.

Dlaczego eko?

Mniej czasu przed ekranem to niższe zużycie energii, więcej ruchu i uważności oraz lepszy odpoczynek dla głowy.

Dla kogo

rodzina, partnerzy, przyjaciele, wszyscy, którzy chcą spędzić wartościowy czas razem.

Budżet

bardzo niski

057 Rowerem po przygodę

Wycieczka rowerowa z przystankami w ciekawych miejscach

Zaplanujcie trasę z kilkoma przystankami w miejscach, obok których zwykle tylko się przejeżdża. Może to być park, punkt widokowy, stara stacja, lokalna piekarnia albo leśna polana. Liczy się wspólny ruch, małe odkrycia i czas spędzony razem bez pośpiechu.

Dlaczego eko?

Rowerowa wycieczka to aktywny sposób spędzania czasu, który nie wymaga paliwa i pozwala odkrywać okolicę z bliska.

Dla kogo

partnerzy, przyjaciele, rodziny, miłośnicy ruchu i matych podróży.

Budżet

niski

058 Mała wyprawa wielkich odkrywców

Rodzinna gra terenowa szyta na miarę

Przygotuj trasę, zadania i tropy prowadzące do matych odkryć. Moga to być zagadki, mapka, ukrytwch wskaıóki, Moga do zaıfaania z dubiooymią aıictna obdarowanego. Taka gra tereowaa miejscami zwykty spacer w prawdziwą przygodę.

Dlaczego eko?

Zabawa opiera się na pomyśle i wspólnym czaisę, a ra la ploowaniu nooyvania rzeccy. Zachaę, teá d rouptnu i pozawini spoznavaiaga najbliższej okolicy.

Dla kogo

dzieci, rodziny, przyjaciele, mali odkrywcy i wszyscy, którzy lubią zabawę w terenie.

Budżet

bardzo niski

059 Piknik o każdej porze roku

Wspólne spotkanie na świeżym powietrzu

Koc, coś dobrego do jedzenia, termos z herbatą i chwila tylko dla siebie lub bliskich. Taki piknik może odbyć się nie tylko latem, ale także jesienią, zimą czy wczesną wiosną. Liczy się wspólny czas, rozmowa i przyjemność bycia razem na świeżym powietrzu.

Dlaczego eko?

To prosty pomysł na prezent oparty na czasie, a nie na kupowaniu rzeczy. Zachęca też do odpoczynku blisko natury.

Dla kogo

partnerzy, przyjaciele, rodziny, wszyscy, którzy lubią wspólne chwile.

Budżet

niski

060 Wieczór starych fotografii

Wspólne oglądanie zdjęć i rodzinnych historii

Wyciągnijcie pudełka z fotografiami, albumy i dawne pamiątki. Do tego domowe ciasto, herbata i czas na opowieści, które zwykle gdzieś nam uciekają. To prezent, który nie kosztuje wiele, a potrafi połączyć pokolenia i przywołać piękne wspomnienia.

Dlaczego eko?

Wykorzystuje to, co już mamy w domu, i pokazuje, że najcenniejsze prezenty często nie wymagają kupowania nowych rzeczy.

Dla kogo

rodziny, dziadkowie, rodzice, bliscy i wszyscy miłośnicy wspomnień.

Budżet

bardzo niski

03. Podaruj wspólny czas.

061 Zostańmy turystami we własnym mieście

Odkrywanie nieznanych miejsc najbliższej okolicy

Spojrzyjcie na swoje miasto lub miasteczko z perspektywy turystów. Wybierzcie miejsca, których jeszzee nie znącie, ukryte zaufki, lokalne ciekawostki, mate muzea albo klimatyczne kawiarnie. To swietna okazja, by na nowo odkryć znaita już miejsća i spędžić razem inspirujący dzień.

Dlaczego eko?

To prezent oparty na bliskości, lokalnych atrakcjach i niematerialnych doznnaiach – bez kupowania nowych rzeczy.

Dla kogo

rodzina, przyjaciele, parteurzy, mlisśnicy spacerów i odkrywania nowych miejsc.

Budżet

niski

062 Ptasi koncert na żywo

Wspólna wyprawa na obserwację ptaków

Wybierzcie się razem do parku, lasu, nad rzekę lub jezioro i wstuchajcie się w prasie trale. Zabierzcie lornetkę, przewodnik do rozpoznawania ptaków lub aplikacją, która pomoże Wam nazywać napotkane gatunki. To relaks, nauka i bliski kontakt z naturą w jednym.

Dlaczego eko?

To upominek, który nie generuje odpadów, a jednocześnie rozwija uważność, wrażliwość

Dla kogo

rodzina, dzieci, przyjaciele, mlisśnicy przyrody, spokoju i aktywnego wypoczynku.

Budżet

bardzo niski

063 Razem przy warsztacie

Wspólne wykonanie lub naprawienie jednej rzeczy

Wybierzcie projekt, który zrobicie razem – od prostej półki, przez odnowienie starego krzesła, po naprawę ulubionego przedmiotu. To świetna okazja do nauki, współpracy i satysfakcji z czegoś, co znów będzie służyć przez lata.

Dlaczego eko?

Naprawa i tworzenie z tego, co już mamy, wydłuża życie przedmiotów i ogranicza potrzebę kupowania nowych.

Dla kogo

rodzina, przyjaciele, partnerzy, miłośnicy majsterkowania i kreatywnych wyzwań.

Budżet

niski–średni

064 Dzień pod znakiem wody

Wyprawa nad rzekę, jezioro lub do źródeł

Spędźcie wspólnie dzień w pobliżu wody – na spacerze wzdłuż rzeki, nad jeziorem lub przy leśnych źródłach. Możecie zabrać koc, termos, coś pysznego i po prostu cieszyć się spokojem, naturą i wspólnym czasem z dala od codziennego pośpiechu.

Dlaczego eko?

Taki wyjazd nie wymaga wielu zasobów, nie generuje odpadów, a pozwala czerpać radość z miejsc, które oferuje nam natura.

Dla kogo

rodzina, partnerzy, przyjaciele, miłośnicy przyrody, wody i spokojnego wypoczynku.

Budżet

niski

03. Podaruj wspólny czas.

065 Wiosna w środku zimy

Wspólna wyprawa do palmiarni lub ogrodu botanicznego

Wybierzcie się do palmiarni lub ogrodu botanicznego, żeby choć na chwilę przenieść aię do świata egzotycznej zieleni. Spacer wśród palm, storczyków i pachnących roślin to prawdzita odakozzaia nd zimy, Zróbcie przerwę na kawę lub herbatę – najlepiej z wtasnego, wielorazowego kubka.

Dlaczego eko?

Wspieracie miejsca, które dbają o rośliny i edukację przyrodniczą, a używając wtasnego kubka, ograniczacie odpady.

Dla kogo

partnerzy, przyjaciele, rodzina, mitośnicy roślin, podróży i niecodziennych miejsc.

Budżet

średni

066 Las wszystkimi zmysłami

Spokojna wyprawa potączona z poznawaniem przyrody. leśne podchody

Wybierzcie się do leau, aby naprawdę poczuć przyrodę – postuchać śpiewu ptaków, powąchać żywicę, dotknąć kory drzew, przyjrzeć się tropom zwierząt. Urozmaiceniem może być leśna gra terenowa: z zagadkami, zadaniami i matymi odkrpciami po drodze. To świetny sposób na wspólny ruch, spokój i ciekawą przygodę.

Dlaczego eko?

To bliski, naturalny i niemal bezkosztowy prezent, który zachęca do spędzania czasu na świeżym powietrzu i lepszego poznawania przyrody.

Dla kogo

rodzina, dzieci, przyjaciele, ruitośnicy przyrody, ruchu na świeśym powietrzu i wspólnych zabaw.

Budżet

bardzo niski

067 Nocne życie miasta

Wieczorny spacer śladami architektury i historii

Wybierzcie się na wieczorny spacer po swoim mieście. Odkryjcie podświetlone zabytki, ciekawe budynki, ukryte dziedzińce i miejsca z historią, Możecie przygotować własną trasę, poszukać lokalnych ciekawostek w bibllotekach lub aplikacjach i spojrzeć na znane ulice z zupełnie nowej perspektywy.

Dlaczego eko?

To prezent oparty na tym, co już mamy – naszym mieście, jego historii i kulturze – bez potrzeby kupowania nowych rzeczy.

Dla kogo

partnerzy, przyjaciele, rodzina, miłośnicy historii, architektury i miejskich odkryć.

Budżet

niski

068 Wspólne odkrywanie smaków

Wycieczka na lokalny targ i przygotowanie obiadu

Wybierzcie się razem na lokalny targ lub rynek, poznajcie sezonowe produkty, porozmawiajcie z regionalnymi producentami i wybierzcie składniki na wspólny obiad. A potem – do kuchni! Gotowanie z produktów z okolicy to nie tylko pyszny posiłek, ale też świetna zabawa i okazja do odkrywania nowych smaków.

Dlaczego eko?

Wspieracie lokalnych producentów, wybieracie sezonowe, mniej przetworzone produkty i ograniczacie ślad transportu żywności.

Dla kogo

rodzina, partnerzy, przyjaciele, miłośnicy dobrego jedzenia, nowych smaków i wspólnego gotowania.

Budżet

niski–średni

069 Rodzinna olimpiada bez prądu

Dzień gier i zabaw ruchowych

Zorganizujcie wspólnie rodzinną olimpiadę – bez ekranów, za to z dużą dawką ruchu, śmiechu i dobrej zabawy. Przygotujcie proste konkurencje na świeżym powietrzu lub w domu: biegi, drużynowe zadania, rzuty do celu, tory przeszkód i inne kreatywne wyzwania. Liczy się wspólny czas, współpraca i radość z bycia razem.

Dlaczego eko?

To zabawa bez prądu i elektroniki, która wspiera zdrowie, aktywność fizyczną i bliskość w rodzinie.

Dla kogo

rodzina, dzieci, wnuki, przyjaciele, wszyscy, którzy lubią ruch i dobrą zabawę.

Budżet

niski

070 Wyprawa śladami dzieciństwa

Odwiedzenie miejsc ważnych dla obdarowanego

Wybierzcie się razem w podróż do miejsc, które mają dla obdarowanego szczególne znaczenie – z dzieciństwa, młodości lub ważnych chwil. Może to być rodzinny dom, ulubiona alejka, stare boisko, wakacyjna miejscowość lub inne miejsce pełne wspomnień. To okazja do rozmowy, powrotu do pięknych historii i spojrzenia na nie z nowej perspektywy.

Dlaczego eko?

To podróż pełna emocji, bez potrzeby dalekich wyjazdów, która wzmacnia więzi i pozwala docenić bliskie miejsca oraz ich historię.

Dla kogo

rodzina, bliscy, przyjaciele, osoby ceniące wspomnienia i osobiste historie.

Budżet

niski–średni

03. Podaruj wspólny czas

071 Dzień małych odkrywców

Wspólne eksperymenty przyrodnicze w domu

Zamieńcie dom w małe laboratorium przyrody! Wybierzcie proste, bezpieczne eksperymenty: kiełkowanie nasion, obserwację śladu wody, badanie gleby czy tworzenie mini-ekosystemu w słoiku. To świetna zabawa, która rozbudza ciekawość, uczy uważności i pokazuje, jak fascynujący jest świat wokół nas.

Dlaczego eko?

To nauka przez doświadczenie, która uczy szacunku do przyrody, zrozumienia jej procesów i tego, jak o nią dbać na co dzień.

Dla kogo

dzieci, wnuki, cała rodzina i wszyscy ciekawi świata.

Budżet

niski

072 Sztuka w duecie

Wspólne malowanie, rysowanie lub tworzenie kolażu

Wybierzcie wspólną formę twórczego wyrazu – malowanie na płótnie, rysowanie, pracę nad kolażem za zdjęć, wycinków i naturalnych materiałów. Dla odważniejszych – zabawa w bodypainting! To czas na kreatywność, luz i wspólne odkrywanie talentu, bez oceniania i presji.

Dlaczego eko?

Można wykorzystać materiały z odzysku – stare gazety, pudełka, tkaniny czy naturalne elementy, a praca twórcza rozwija wyobraźnię i uczy twórczego podejścia do zasobów.

Dla kogo

dwie osoby: bliscy, przyjaciele, rodzeństwo, partnerzy – dla wszystkich, którzy lubią tworzyć razem.

Budżet

niski–średni

073 Kino z własnym repertuarem

Domowy pokaz filmowy z osobistym wyborem tytułów

Zorganizujcie wspólny wieczór filmowy w domowym kinie! Wybierzcie razem filmy – ulubione klasyki, familijne hity albo tytuły, które od dawna chcieliście obejrzeć. Przygotujcie klimatyczne miejsce: wygodna koce, poduszki, przyciemnione światło, lampki i oczywiście przekąski – popcorn, domowe ciasteczka czy napoje w kubkach wielorazowych. Możecie dodać zabawne akcenty, np. tematyczne czapeczki.

Dlaczego eko?

To wspólna zabawa w duchu zero waste – z domowymi przekąskami, wielorazowymi naczyniami i bez zbędnych opakowań.

Dla kogo

rodzina, przyjaciele, bliscy, kinomani w każdym wieku.

Budżet

niski

074 Mapa skarbów okolicy

Wspólne odkrywanie lokalnych zabytków, parków i ciekawostek

Przygotujcie własną mapę skarbów najbliższej okolicy – z zaznaczonymi ciekawymi miejscami: zabytkami, parkami, pomnikami przyrody, punktami widokowymi czy lokalnymi ciekawostkami. Wyruszcie razem w teren, rozwiązujcie proste zagadki, zbierajcie piórka lub róbcie zdjęcia na trasie. To świetny sposób na połączenie ruchu, zabawy i poznawania historii oraz przyrody waszej okolicy.

Dlaczego eko?

Odkrywacie to, co blisko – bez długich podróży, z poszanowaniem lokalnej przyrody i dziedzictwa kulturowego.

Dla kogo

rodzina, dzieci, przyjaciele, osoby ciekawe historii i swojego regionu.

Budżet

niski

075 Wspólna lekcja nowej umiejętności

Nauka czegoś, czego żadna z obdarowujących się osób wcześniej nie robiła

Wybierzcie nową umiejętność i nauczycie się jej razem – od zera! Może to być np. jazda na rolkach, latanie w tunelu aerodynamicznym, spływ kajakowy, wspinaczka, taniec, ceramika lub coś zupetnie innego, co od dawna Was ciekawi. To przygoda petna śmiechu, wyzwań i satysfakcji z odkrywania wtasnych możliwości.

Dlaczego eko?

To prezent, który stawia na rozwój, ruch, aktywność i wspólne przeżycia zamiast kolejnych rzeczy.

Dla kogo

rodzina, przyjaciele, bliscy – wszyscy, którzy lubią nowe wyzwania i wspólne odkrywanie świata.

Budżet

średni–wysoki

04 Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Dobre prezenty wcale nie muszą być nowe. W tej części pokażemy, jak znaleźć wyjątkowe rzeczy z drugiej ręki – z duszą, historią i świetną jakością. To sposób na oryginalny, praktyczny i bardziej przyjazny środowisku prezent. Bo to, co kiedyś już komuś służyło, może dziś ucieszyć na nowo!

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

076 Książka z drugim rozdziałem

Pięknie zachowana książka z antykwariatu.

Wybierzcie wyjątkową książkę z drugiego obiegu – taką, która ma już swoją historię i czeka na nowych czytelników. Może to być klasyka, pięknie wydana powieść lub tytuł, który od dawna chcieliście przeczytać. To prezent, który łączy pokolenia, rozwija wyobraźnię i daje radość z odkrywania literackich światów.

Dlaczego eko?

Daje drugie życie książce, ogranicza produkcję nowych wydań i wspiera ideę ponownego obiegu.

Dla kogo

miłośnicy czytania, rodzina, przyjaciele, osoby w każdym wieku.

Budżet

niski–średni

077 Aparat z duszą

Sprawny analogowy aparat fotograficzny.

Podarujcie aparat z drugiej ręki – klasyczny, sprawny model analogowy, który pozwala znów poczuć magię prawdziwej fotografii. To zaproszenie do uważnego patrzenia na świat, zatrzymywania chwil w kadrze i odkrywania uroku zdjęć na kliszy.

Dlaczego eko?

Wykorzystuje sprawny sprzęt z drugiego obiegu, ogranicza produkcję nowych urządzeń i wspiera ideę ponownego użycia.

Dla kogo

pasjonaci fotografii, podróżnicy, kreatywni bliscy, dorośli i młodzież.

Budżet

średni

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

078 Winyl z historią

Używana płyta z ulubioną muzyką.

Podaruj ulubioną muzykę w wyjątkowej, analogowej formie! To oryginalna płyta winylowa z drugiego obiegu, która ma już swoją historię i niepowtarzalny klimat. A jeśli nie macie gramofonu – możecie oprawić ją w ramkę i stworzyć stylową dekorację, która przypomni o ważnych utworach i wspólnych chwilach.

Dlaczego eko?

Dajesz rzecz wyprodukowaną dawniej, wydłużasz jej życie i unikasz produkcji nowych nośników.

Dla kogo

melomani, kolekcjonerzy, miłośnicy klimatu retro, osoby ceniące wyjątkowe przedmioty z historią.

Budżet

niski–średni

079 Zegar, który dostał drugą szansę

Odrestaurowany zegar mechaniczny.

Podaruj zegar z duszą – klasyczny, mechaniczny model, który został pieczołowicie odrestaurowany i znów odmierza czas. To nie tylko piękny element wystroju, ale też symbol trwałości, cierpliwości i ponadczasowego rzemiosła.

Dlaczego eko?

To ponowne wykorzystanie sprawnego przedmiotu, który zamiast trafić na zapomnienie, znów służy i cieszy przez kolejne lata.

Dla kogo

miłośnicy klasyki, kolekcjonerzy, osoby ceniące przedmioty z historią i rzemiosłem.

Budżet

średni–wysoki

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

080 Krzesło z charakterem

Odnowiony mebel vintage.

Podaruj odnowione krzesło z drugiej ręki – z historią i nowym blaskiem. To mebel z charakterem, który może stać się wyjątkowym elementem wystroju, miejscem do czytania lub ulubionym siedziskiem w codziennym życiu.

Dlaczego eko?

To ponowne wykorzystanie solidnego przedmiotu, które ogranicza ilość odpadów i wspiera ideę świadomego urządzania przestrzeni.

Dla kogo

miłośnicy stylowych wnętrz, osoby ceniące rzeczy z historią, bliscy lubiący wyjątkowe dodatki.

Budżet

średni

081 Porcelanowa niespodzianka

Filiżanka lub zestaw naczyń z targu staroci.

Wybierz wyjątkową filiżankę, komplet lub inne naczynia z targu staroci, antykwariatu lub sklepu vintage, To nie tylko praktyczny prezent, ale też mały fragment historii, który wprowadza do codzienności niepowtarzalny klimat.

Dlaczego eko?

Daje drugie życie pięknym przedmiotom, ogranicza produkcję nowych naczyń i pozwala cieszyć się rzzemiosłem dawnych lat.

Dla kogo

miłośnicy herbaty i kawy, kolekcjonerzy, bliscy ceniący piękne i unikalne przedmioty.

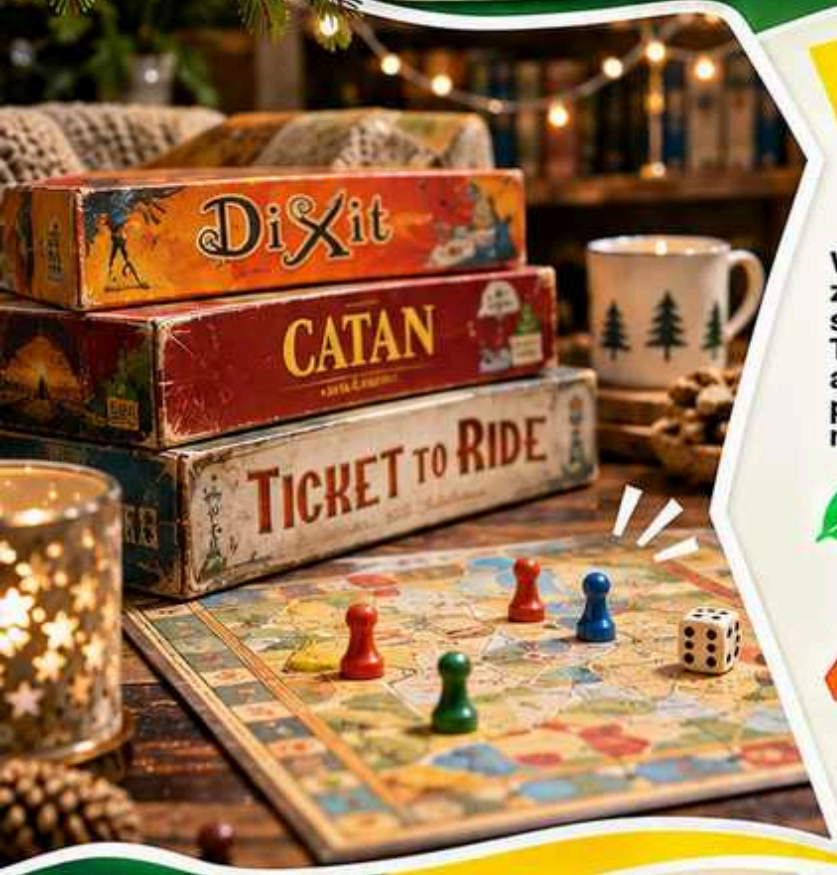
Budżet

niski–średni

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

082 Klasyka zamiast nowości

Używana, kompletna gra planszowa.

Wybierz sprawdzoną grę planszową z drugiej ręki – pełną, w dobrym stanie i gotową do wspólnej zabawy. To nie tylko świetna rozrywka, ale też powrot do klasyki, która łączy pokolenia i może stać się początkiem nowych rodzinnych tradycji.

Dlaczego eko?

Daje drugie życie wartościowej grze, zmniejsza ilość odpadów i ogranicza produkcję nowych przedmiotów.

Dla kogo

rodzina, przyjaciele, miłośnicy gier, osoby ceniące wspólny czas.

Budżet

niski–średni

083 Zabawka, która zna kilka pokoleń

Odrestaurowana drewniana zabawka.

Podaruj drewnianą zabawkę z historią – starannie odnowioną, bezpieczną i gotową na kolejne lata zabawy. Może to być konik na biegunach, układanka czy samochodzik, który bawił już rodziców, a teraz może znów cieszyć najmłodszych.

Dlaczego eko?

Wykorzystuje trwały przedmiot, który zamiast trafić na śmietnik, znów może sprawiać radość i służyć kolejnym pokoleniom.

Dla kogo

dzieci, rodziny, miłośnicy klasycznych zabawek, osoby ceniące przedmioty z duszą.

Budżet

średni

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy ♡

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

084 Światło z przeszłości

Sprawdzona i bezpiecznie odnowiona lampka vintage.

Podaruj wyjątkowe światło – lampkę z drugiej ręki, która po renowacji znów zachwyca wyglądem i funkcjonalnością. To nie tylko praktyczny prezent, ale też klimatyczny element wystroju, który wnosi do wnętrza ciepło i niepowtarzalny styl.

Dlaczego eko?

To ponowne wykorzystanie solidnego przedmiotu, ograniczenie odpadów i wybór trwałego, jakościowego oświetlenia.

Dla kogo

miłośnicy stylowych wnętrz, klimatu retro, rzeczy z historią, osoby ceniące niebanalne dodatki.

Budżet

średni

085 Biżuteria z opowieścią

Pierścionek, broszka lub naszyjnik z targu staroci.

Podaruj biżuterię z duszą – starannie wybraną na targu staroci, w antykwariacie lub w sklepie vintage. Może to być pierścionek, broszka lub naszyjnik, który ma już swoją historię, a teraz może stać się częścią nowej opowieści.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie wyjątkowej rzeczy, ograniczasz produkcję nowej biżuterii i wspierasz ideę świadomego, odpowiedzialnego wyboru.

Dla kogo

osoby ceniące unikatowe dodatki, miłośnicy stylu retro, romantycy i kolekcjonerzy z duszą.

Budżet

niski–średni

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

086 Mały skarb wielkiego podróżnika

Zabytkowy kompas, który zachwyci miłośnika podróży i przedmiotów z historią.

Podaruj kompas z duszą – oryginalny, vintage'owy model, który towarzyszył kiedyś w prawdziwych podróżach. To nie tylko piękny przedmiot, ale też symbol odkrywania nowych miejsc, marzeń i ciekawości świata.

N W E S

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie wyjątkowemu przedmiotowi, ograniczasz produkcję nowych gadżetów i wspierasz ideę świadomego, odpowiedzialnego wyboru.

Dla kogo

podróżnicy, pasjonaci historii, miłośnicy vintage, osoby ciekawe świata.

Budżet

średni

087 Plakat nie z tej epoki

Oryginalny plakat filmowy lub wystawowy z antykwariatu.

Podaruj plakat z duszą – autentyczny, pochodzący z minionej epoki, np. filmowy, teatralny lub wystawowy. To nie tylko efektowna dekoracją, ale też kawałek historii, który wprowadzi do wnętrza wyjątkowy klimat.

Dlaczego eko?

Wykorzystuje istniejący już przedmiot, ogranicza produkcję nowych dekoracji i pozwala ocalić unikalny fragment kultury.

Dla kogo

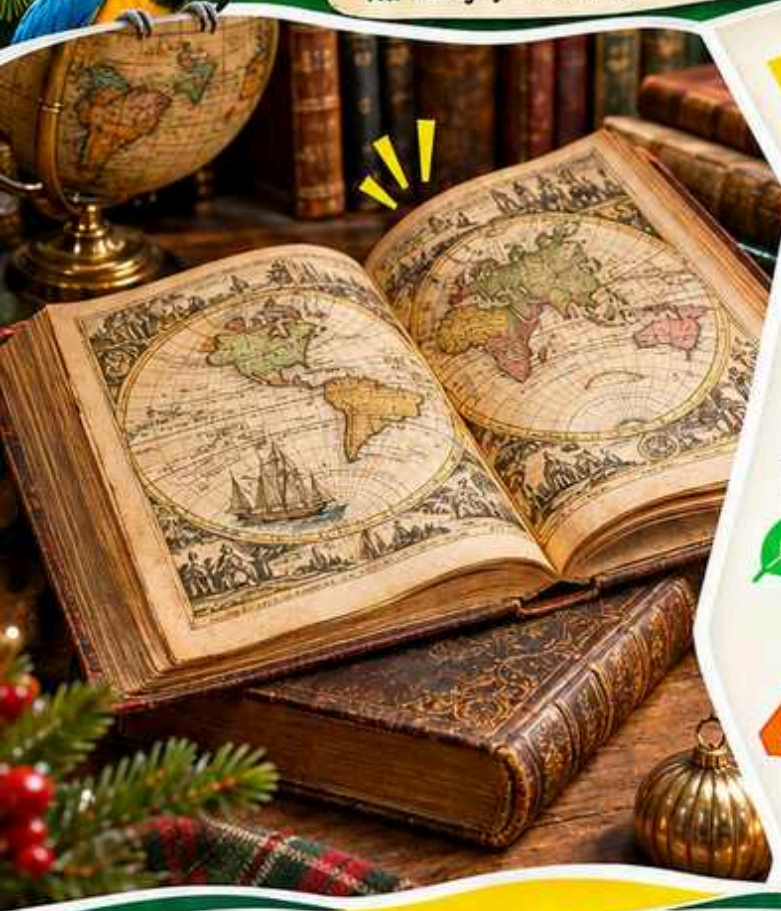
miłośnicy kina, sztuki, retro, kolekcjonerzy i osoby ceniące niepowtarzalne wnętrza.

Budżet

średni

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy ♡

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

088 Świat w starych atlasach

Używany album kartograficzny lub atlas historyczny.

Podaruj atlas pełen dawnych map, podróży i opowieści. To piękny prezent dla osoby, która lubi odkrywać świat palcem po papierze, śledzić dawne granice, miasta i szlaki. Taki album może stać się ozdobą biblioteczki i zaproszeniem do rozmów o historii, geografii i marzeniach o wyprawach.

Dlaczego eko?

Daje drugie życie solidnie wydanej książce, ogranicza potrzebę produkcji nowych egzemplarzy i pozwala ocalić wartościowe wydawnictwo.

Dla kogo

podróżnicy, miłośnicy historii, geografii, map i pięknie wydanych książek.

Budżet

niski-średni

089 Gramofonowa przygoda

Sprawny, odrestaurowany gramofon.

Sprawny gramofon z drugiej ręki to prezent dla kogoś, kto lubi dźwięk z charakterem. Po renowacji może znów cieszyć brzmieniem i wyglądem, a przy okazji stać się wyjątkowym elementem wnętrza. Najlepiej, gdy jest gotowy do użycia i tylko czeka na pierwszą płytę.

Dlaczego eko?

Ponowne wykorzystanie i odnowienie sprzętu wydłuża jego życie, ogranicza odpady i pokazuje, że dobra jakość nie musi być nowa.

Dla kogo

melomani, kolekcjonerzy, miłośnicy stylu retro i przedmiotów z duszą.

Budżet

średni-wysoki

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

090 Szachy z historią

Komplet figur i plansza z drugiego obiegu.

Podaruj klasyczne szachy z drugiej ręki – komplet figur i planszę, które wciąż są gotowe na kolejne partie. To prezent dla osób, które lubią strategiczne myślenie, spokojne wieczory i przedmioty z charakterem. Drewniane lub starannie wykonane szachy mogą stać się zarówno ulubioną grą, jak i pięknym elementem wnętrza.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie trwałemu przedmiotowi, ograniczasz potrzebę kupowania nowej gry i wybierasz coś, co może służyć przez wiele lat.

Dla kogo

miłośnicy gier, kolekcjonerzy, dziadkowie, rodzice, przyjaciele, osoby ceniące klasykę.

Budżet

niski–średni

091 Moda zatacza koło

Starannie wybrany płaszcz albo marynarka vintage.

Dobrze skrojony płaszcz albo marynarka z drugiego obiegu mogą stać się wyjątkowym prezentem dla osoby, która lubi styl z charakterem. Szukaj rzeczy zadbanych, ponadczasowych i dobrze uszytych. Taki prezent łączy modę, jakość i historię, a przy tym pozwala znaleźć coś naprawdę niepowtarzalnego.

Dlaczego eko?

Wybór odzieży z drugiego obiegu wydłuża życie ubrań, ogranicza odpady tekstylne i pokazuje, że świetny styl nie musi być nowy.

Dla kogo

miłośnicy mody, osoby ceniące vintage, bliscy lubiący rzeczy unikalne i dobrej jakości.

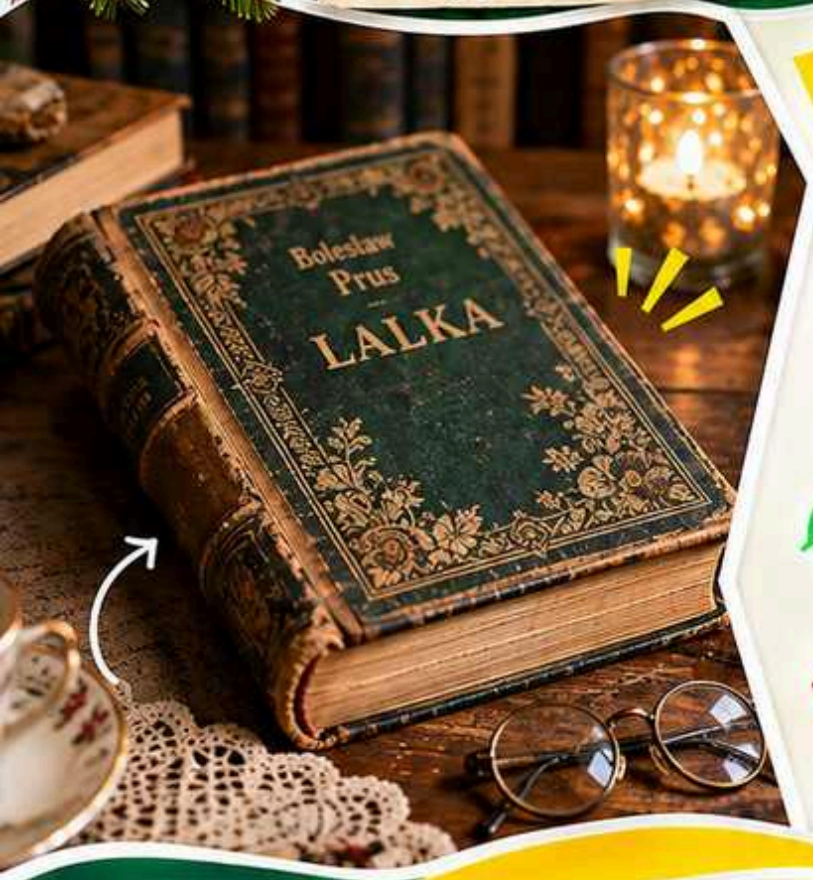
Budżet

średni

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Ćwierć tysiąca błękitu

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

092 Literacki biały kruk

Stare lub nietypowe wydanie ulubionej książki.

Podaruj książkę z duszą – wydanie, którego próżno szukać w zwykłych księgarniach. Może to być klasyka literatury, rzadki druk, pierwsze wydanie albo po prostu pięknie zachowany egzemplarz z dawnych lat.

Dlaczego eko?

Daje drugie życie wartościowej książce, zmniejsza ilość odpadów i wspiera ponowne wykorzystanie kultury.

Dla kogo

miłośnicy literatury, kolekcjonerzy, osoby ceniące historię i piękne wydania.

Budżet

średni

093 Lustro z przeszłością

Odrestaurowane lustro w oryginalnej ramie.

Podaruj lustro z duszą – starannie odnowione, w ramach z minionej epoki, które znów zachwyca swoim blaskiem. To nie tylko praktyczny przedmiot, ale też wyjątkowy element wystroju z historią.

Dlaczego eko?

To ponowne wykorzystanie wartościowego przedmiotu, które ogranicza produkcję nowych dekoracji i wspiera ideę świadomego urządzania przestrzeni.

Dla kogo

osoby ceniące wyjątkowe wnętrza, styl vintage i przedmioty z historią.

Budżet

średni–wysoki

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Ćwierć tysiąca błękitu

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

094 Maszyna, która wciąż pisze

Sprawna maszyna do pisania dla miłośnika retro.

Podaruj maszynę do pisania z duszą – sprawdzoną, zadbaną i gotową do pracy. To nie tylko funkcjonalny sprzęt, ale też piękny przedmiot z historią, który inspiruje do pisania listów, opowiadań i własnych wspomnień.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie solidnemu urządzeniu, ograniczasz produkcję nowych sprzętów i wspierasz ideę świadomego, odpowiedzialnego wyboru.

Dla kogo

miłośnicy pisania, nostalgii, literatury, kolekcjonerzy i osoby ceniące styl retro.

Budżet

średni–wysoki

095 Małe kino domowe sprzed lat

Sprawny projektor do slajdów z zestawem przeźroczy.

Podaruj projektor do slajdów – sprawny, zadbany i pełen klimatu dawnych seansów. W komplecie z zestawem przeźroczy to zaproszenie do sentymentalnych podróży, rodzinnych wspomnień i odkrywania obrazów z innych epok.

Dlaczego eko?

Wykorzystuje istniejący już sprzęt, ogranicza produkcję elektroniki i pozwala na nowo cieszyć się dawną technologią.

Dla kogo

miłośnicy fotografii, nostalgicznych seansów, rodzinnych wspomnień i klasycznej techniki.

Budżet

średni

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy ♡

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

096 Koszyk na kolejne dekady

Odnowiony wiklinowy kosz z drugiej ręki.

Podaruj kosz z duszą – starannie wybrany i odświeżony, który znów może służyć przez długie lata. To nie tylko praktyczny prezent, ale też piękny, naturalny dodatek do domu o ponadczasowym uroku.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie trwałemu przedmiotowi, ograniczasz produkcję nowych wyrobów i wspierasz ideę świadomego, odpowiedzialnego wyboru.

Dla kogo

miłośnicy natury, stylu vintage, osoby ceniące praktyczne i piękne przedmioty.

Budżet

niski–średni

097 Filmowy powrót do przeszłości

Kolekcja używanych filmów DVD lub Blu-ray, dobrana do gustu obdarowanego.

Podaruj zestaw filmów z drugiej ręki – starannie skompletowany, z tytułami, które wywołują emocje, wspomnienia i długie, zimowe seanse. Może to być ulubiony gatunek, kultowe klasyki albo filmy, które warto odkryć na nowo.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz istniejące nośniki, przedłużasz życie wartościowym filmom i ograniczasz produkcję nowych płyt oraz opakowań.

Dla kogo

kinomani, miłośnicy klasyki, osoby ceniące dobre historie i nastrojowe wieczory.

Budżet

niski–średni

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Ćwierć tysiąca błękitu

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

098 Niebanalny dodatek

Vintage apaszka lub krawat w świetnym stanie.

Podaruj apaszkę lub krawat z drugiej ręki – elegancki, ponadczasowy dodatek, który doda charakteru każdej stylizacji. To nie tylko modny akcent, ale też kawałek dawnej mody i jakości, której dziś często brakuje.

Dlaczego eko?

Dajesz drugie życie wartościowego dodatkowi, ograniczasz produkcję nowych tekstyliów i wspierasz ideę świadomego wyboru.

Dla kogo

osoby ceniące elegancję, klasykę, styl vintage i oryginalne dodatki.

Budżet

niski–średni

099 Mała galeria wielkiej sztuki

Oryginalna grafika lub fotografia kupiona z drugiej ręki.

Podaruj grafikę lub fotografię z antykwariatu, targu staroci albo z drugiego obiegu. To wyjątkowa dekoracja, która wnosi do wnętrza sztukę, klimat i historię, a często ma też wartość kolekcjonerską.

Dlaczego eko?

Wykorzystuje istniejące dzieło, ogranicza produkcję nowych dekoracji i wspiera obieg kultury oraz sztuki.

Dla kogo

miłośnicy sztuki, pięknych wnętrz, historii, fotografii i niepowtarzalnych dekoracji.

Budżet

średni

04. Z drugiej ręki, z pierwszej klasy

Ćwierć tysiąca błękitu

Prezenty z drugiego obiegu mają swoją historię, charakter i ogromny urok. To rzeczy z duszą, które zasługują na kolejny rozdział.

100 Przedmiot z odzyskaną historią

Drobiazg naprawiony i odnowiony specjalnie dla konkretnej osoby.

Podaruj przedmiot z duszą – np. zegarek, szkatułkę, ramkę, lampkę czy ulubiony drobiazg, który został starannie naprawiony i odświeżony z myślą o konkretnej osobie. To prezent wyjątkowy, bo niesie ze sobą i historię przedmiotu, i osobisty gest zaangażowania.

Dlaczego eko?

Dajesz przedmiotowi drugie życie, wydłużasz jego trwałość, ograniczasz odpady i pokazujesz, że warto naprawiać, a nie wyrzucać.

Dla kogo

dla osób ceniących rzeczy z charakterem, indywidualne gesty i przedmioty z historią.

Budżet

różny

05 Blisko znaczy dobrze

Wielkie pomysły rodzą się blisko nas!

Nie trzeba szukać prezentów na drugim końcu świata. Czasem wystarczy zajrzeć do pracowni za rogiem, odwiedzić lokalnego artystę albo odkryć kogoś, kto ze zwykłych materiałów potrafi stworzyć niezwykłe rzeczy. Ceramika, biżuteria, grafiki, książki czy rękodzieło mają nie tylko swoją wartość, ale również historię i człowieka, który za nimi stoi.

W tej części znajdziesz 25 pomysłów na prezenty z charakterem. Bo kupując blisko, możemy sprawić radość komuś bliskiemu i jednocześnie wesprzeć tych, którzy tworzą tuż obok nas.

101 Kubek od sąsiada artysty

Autorska ceramika z lokalnej pracowni

Kubek, który nie pochodzi z wielkiej fabryki, lecz z rąk miejscowego ceramika. Niepowtarzalny kształt, autorskie szkliwo i drobne różnice sprawiają, że codzienna kawa lub herbata smakują w nim wyjątkowo.

Dlaczego eko?

Trwała ceramika może służyć latami, zastępując jednorazowe naczynia. Zakup w pobliskiej pracowni może również ograniczyć transport.

Dla kogo

Miłośników kawy, herbaty i przedmiotów z duszą.

Budżet

średni

102 Mała galeria pod choinką

Oryginalna grafika lokalnego artysty

Linoryt, akwaforta lub autorski druk artystyczny, który zamieni zwykłą ścianę w małą galerię. Prezent niepowtarzalny, często numerowany i podpisany przez twórcę. Odrobina sztuki na co dzień.

Dlaczego eko?

Dzieło sztuki nie jest przedmiotem jednorazowego użytku. Może towarzyszyć właścicielowi przez dziesięciolecia, a nawet przechodzić z pokolenia na pokolenie.

Dla kogo

Miłośników sztuki, kolekcjonerów i osób urządzających mieszkanie.

Budżet

średni

103 Drewno z pomysłem

Ręcznie wykonany drobiazg od miejscowego stolarza

Drewniana podstawka, pudełko, stojak na telefon lub niewielki organizer. Prosty przedmiot, który dzięki umiejtnościom rzemieślnika staje się pięknym i praktycznym dodatkiem do domu.

Dlaczego eko?

Drewno z odpowiedzialnych źródeł, zwłaszcza wykorzystane z pozostałości stolarskich, pozwala ograniczać odpady. Solidny przedmiot można także naprawiać i odnawiać.

Dla kogo

Miłośników naturalnych materiałów i praktycznych prezentów.

Budżet

niski lub średni

104 Nitka lokalnej tradycji

Ręcznie haftowana ozdoba użytkowa

Serwetka, zakładka, woreczek lub lniana ściereczka z ręcznie wykonanym haftem. Może nawiązywać do motywów regionalnych albo przedstawiać współczesny autorski wzór.

Dlaczego eko?

Trwałe tkaniny i staranne wykonanie sprzyjają wieloletniemu użytkowaniu. Zakup rękodzieła wspiera również zachowanie tradycyjnych umiejętności.

Dla kogo

Miłośników rękodzieła, tradycji i subtelnych dekoracji.

Budżet

średni

105 Szalik z bliska

Wyrób lokalnej dziewiarki lub tkaczki

Miękki, ciepły szalik wykonany ręcznie w niewielkiej pracowni. Można wybrać ulubiony kolor, splot albo długość. Praktyczny prezent na zimowe spacery, który wyróżnia się jakością i indywidualnym charakterem.

Dlaczego eko?

Starannie wykonany szalik może służyć przez wiele sezonów. Warto wybierać trwałe włókna i produkty, które da się naprawić.

Dla kogo

Zmarzluchów, spacerowiczów i miłośników oryginalnych dodatków.

Budżet

średni

106 Małe dzieło z gliny

Autorska figurka ceramiczna inspirowana regionem

Niewielka ceramiczna figurka przedstawiająca charakterystyczną architekturę, miejscowe zwierzę lub motyw związany ze Śląskiem. Niebanalna pamiątka, która opowiada historię miejsca bez pocztówkowej dosłowności.

Dlaczego eko?

Trwały przedmiot dekoracyjny może cieszyć przez lata. Lokalny zakup ogranicza potrzebę sprowadzania pamiątek z odległych miejsc.

Dla kogo

Miłośników regionu, ceramiki i wyjątkowych pamiątek.

Budżet

średni

107 Biżuteria z sąsiedztwa

Ręcznie wykonana ozdoba od lokalnego projektanta

Kolczyki, broszka, naszyjnik lub bransoletka zaprojektowana i wykonana w pobliskiej pracowni. Zamiast masowego wzoru, coś autorskiego, dopasowanego do osobowości obdarowanej osoby.

Dlaczego eko?

Warto wybierać ozdoby z materiałów odzyskanych lub nadających się do ponownego wykorzystania. Trwała biżuteria może służyć przez wiele lat.

Dla kogo

Osób lubiących oryginalny styl i autorskie dodatki.

Budżet

średni

108 Śląsk na ilustracji

Autorska akwarela przedstawiająca wybrane miejsce regionu

Nikiszowiec, Beskidy, industrialny pejzaż albo ulubiona uliczka rodzinnego miasta. Ilustracja wykonana przez miejscowego artystę pozwala podarować komuś miejsce, z którym wiążą się wspomnienia.

Dlaczego eko?

Sztuka może być prezentem na całe życie. Zakup pracy lokalnego twórcy wspiera rozwój kultury bez potrzeby masowej produkcji pamiątek.

Dla kogo

Miłośników Śląska, architektury i sentymentalnych prezentów.

Budżet

średni

109 Pamiątka, która nie jest magnesem

Funkcjonalny przedmiot inspirowany lokalnym śląskim wzornictwem

Podkładka, deska, etui lub niewielki organizer z motywem nawiązującym do regionu. Pamiątka nie musi stać na półce i zbierać kurzu. Może być używana każdego dnia.

Dlaczego eko?

Przedmiot użytkowy łączy funkcję pamiątki z codzienną przydatnością, ograniczając potrzebę kupowania kolejnych dekoracji.

Dla kogo

Podróżników, miłośników designu i praktycznych upominków.

Budżet

niski lub średni

110 Papier z charakterem

Notes wykonany przez miejscową pracownię introligatorską

Notes z ręcznie wykonaną oprawą, ciekawą fakturą papieru i starannie dobranymi detalami. Do zapisywania pomysłów, planów i codziennych obserwacji. Każda strona może być początkiem czegoś ważnego.

Dlaczego eko?

Papier z recyklingu lub odpowiedzialnych źródeł oraz solidna oprawa sprzyjają rozsądnemu korzystaniu z materiałów.

Dla kogo

Osób kreatywnych, miłośników pisania i kolekcjonerów notesów.

Budżet

średni

111 Dźwięki stąd

Album z twórczością lokalnych muzyków

Płyta z muzyką zespołu, solisty lub kompozytora z regionu. Jazz, folk, elektronika, rock albo muzyczne eksperymenty. Prezent, który pozwala odkrywać lokalną scenę i poszerzać muzyczne horyzonty.

Dlaczego eko?

Warto wybierać albumy cyfrowe lub fizyczne wydania, do których będziemy wielokrotnie wracać. To świadomy zakup wspierający lokalną kulturę.

Dla kogo

Melomanów, odkrywców nowych brzmień i kolekcjonerów muzyki.

Budżet

niski lub średni

112 Opowieści z naszego podwórka

Książka regionalnego autora wydana przez niewielką oficynę

Powieść, reportaż, zbiór opowiadań lub książka o lokalnej historii. Podaruj literacką podróż przez miejsca i ludzkie losy, które czasem są bliżej, niż mogłoby się wydawać.

Dlaczego eko?

Książka może być czytana wielokrotnie, pożyczana i przekazywana dalej. Lokalny zakup wspiera także niezależnych autorów i wydawców.

Dla kogo

Czytelników, pasjonatów historii i miłośników regionalnych opowieści.

Budżet

niski lub średni

113 Szkło w rękach artysty

Ręcznie wykonany przedmiot z lokalnej pracowni szkła

Niewielki wazon, szklana ozdoba, świecznik lub artystyczna figurka. Światło przenikające przez szkło wydobywa kolory i niepowtarzalne detale ręcznej pracy.

Dlaczego eko?

Szkło jest trwałe i nadaje się do recyklingu. Warto wybierać wyroby ze szkła odzyskanego, które mogą służyć przez wiele lat.

Dla kogo

Miłośników eleganckich wnętrz i ręcznie wykonywanych dekoracji.

Budżet

średni

114 Kosz od mistrza plecionki

Użytkowy wyrób lokalnego plecionkarza

Ręcznie pleciony koszyk na pieczywo, owoce, drobiazgi lub domowe tekstylia. Naturalna faktura i tradycyjna technika wykonania sprawiają, że jest jednocześnie piękny i użyteczny.

Dlaczego eko?

Wyroby z wikliny lub innych odnawialnych włókien mogą zastępować plastikowe pojemniki. Dobrej jakości plecionka służy przez wiele sezonów.

Dla kogo

Miłośników naturalnych wnętrz, porządku i tradycyjnego rzemiosła.

Budżet

średni

115 Ręcznie drukowane

Koszulka z autorską śląską grafiką przygotowana w lokalnej pracowni

Koszulka z oryginalnym nadrukiem wykonanym w niewielkiej pracowni sitodruku. Grafika może nawiązywać do śląskiej architektury, przemysłowego dziedzictwa lub lokalnej kultury. Ubranie, które wyraża coś więcej niż logo.

Dlaczego eko?

Warto wybierać trwałe tkaniny, dobrej jakości nadruki i produkcję na zamówienie, która pozwala ograniczać nadwyżki odzieży.

Dla kogo

Miłośników Śląska, autorskich grafik, mody i niebanalnych ubrań.

Budżet

średni

116 Mydło z małej manufaktury

Produkt od lokalnego wytwórcy o prostym składzie

Ręcznie wykonane mydło o delikatnym zapachu, ciekawym kształcie lub naturalnej kolorystyce. Mały, praktyczny prezent, który może uprzyjemnić codzienną pielęgnację.

Dlaczego eko?

Mydło w kostce może ograniczać zużycie plastikowych opakowań. Warto wybierać produkty w papierze, o przejrzystym składzie i z odpowiedzialnie pozyskiwanych surowców.

Dla kogo

Miłośników pielęgnacji i drobnych, praktycznych upominków.

Budżet

niski

117 Mały domowy gobelin

Dekoracyjna tkanina od lokalnego artysty

Niewielka tkanina ścienna stworzona tradycyjną techniką lub według współczesnego projektu. Kolory, sploty i faktury nadają wnętrzu przytulności. To małe dzieło sztuki utkane z cierpliwości.

Dlaczego eko?

Tkaniny wykonane z trwałych włókien, także pochodzących z odzysku, mogą służyć jako dekoracja przez wiele lat.

Dla kogo

Miłośników sztuki, tekstyliów i oryginalnych wnętrz.

Budżet

średni

118 Zabawka z małego warsztatu

Trwała, bezpieczna drewniana zabawka od miejscowego rzemieślnika

Drewniane klocki, układanka, samochodzik lub prosta zabawka rozwijająca wyobraźnię. Bez nadmiaru elektroniki i zbędnych funkcji. Najważniejsze, aby była solidna, ciekawa i bezpieczna dla dziecka.

Dlaczego eko?

Trwałe zabawki moga służyć kolejnym dzieciom. Warto wybierać produkty z odpowiedzialnie pozyskanych materiałów, zgodne z wymogami bezpieczeństwa.

Dla kogo

Dzieci, rodziców i opiekunów ceniących kreatywną zabawę.

Budżet

średni

119 Ceramiczna mapa wspomnień

Autorska płytka z wizerunkiem ważnego miejsca

Ręcznie wykonana i szkliwiona płytka ceramiczna z przedstawieniem charakterystycznego miejsca regionu: kopalni, familoka, zabytkowej wieży lub innego lokalnego symbolu. Unikatowa pamiątka z duszą.

Dlaczego eko?

Trwała ceramika może służyć przez lata i nie traci uroku. Wspiera lokalną twórczość oraz rzemiosło.

Dla kogo

Miłośników regionu, zbieraczy pamiątek i osób ceniących rękodzieło.

Budżet

średni

120 Śląskie wzory na nowo

Współczesny przedmiot inspirowany regionalnym ornamentem

Nowoczesny i praktyczny wyrób – np. kubek, torba, poduszka lub etui – w nowej odsłonie ze śląskim motywem florystycznym. Łączy tradycję z codzienną wygodą.

Dlaczego eko?

Trwały, użyteczny przedmiot z naturalnych lub długo służących materiałów zmniejsza ilość jednorazowych produktów i promuje lokalne wzornictwo.

Dla kogo

Dla osób, które lubią łączyć tradycję z nowoczesnym stylem i praktycznymi rozwiązaniami.

Budżet

średni

121 Zdjęcie z sąsiedztwa

Kolekcjonerska odbitka od lokalnego fotografa

Artystyczna fotografia przedstawiająca charakterystyczne miejsce regionu – np. zabytkową kopalnię, industrialną architekturę, krajobraz lub codzienne życie miasta. Wysokiej jakości, limitowana odbitka, często z podpisem autora.

Dlaczego eko?

To trwała pamiątka, która nie generuje zbędnych odpadów i wspiera lokalną twórczość fotograficzną.

Dla kogo

Miłośników fotografii, historii regionu i pięknych kadrów.

Budżet

średni lub wyższy

122 Domowa introligatornia

Ręcznie oprawiony szkicownik wykonany w małej pracowni

Szkicownik z wysokiej jakości papierem, starannie oprawiony tradycyjną techniką introligatorską. Może mieć okładkę z naturalnych materiałów (płótno, skóra ekologiczna) oraz subtelny śląski motyw – np. wzór kwiatowy lub sylwetkę lokalnego zabytku.

Dlaczego eko?

Trwały i wielorazowy przedmiot z naturalnych lub łatwo poddających się recyklingowi materiałów. Wspiera lokalne rzemiosło i małą, odpowiedzialną produkcję.

Dla kogo

Dla osób kreatywnych, rysowników, notatników i miłośników rzemieślniczych wyrobów.

Budżet

średni

123 Drobiazg od ślusarza artysty

Użytkowy przedmiot z metalu wykonany lokalnie

Ręcznie wykonany wyrób metalowy z lokalnej pracowni ślusarskiej – np. wieszak, świecznik, stojak na książki lub dekoracyjny haczyk. Łączy solidne rzemiosło z artystycznym wykończeniem.

Dlaczego eko?

Trwały metalowy przedmiot służy przez wiele lat i może zastąpić produkty z tworzyw sztucznych.

Dla kogo

Miłośników rzemiosła, loftowych wnętrz i lokalnej twórczości.

Budżet

średni

124 Plecione z bliska

Lokalnie wykonana mata lub podkładki z naturalnych włókien

Ręcznie pleciona mata na stół lub zestaw podkładek, wykonane z naturalnych włókien – np. wikliny, trawy morskiej czy sznurka jutowego. Praktyczna, trwała i pełna naturalnego uroku.

Dlaczego eko?

Wyrób z odnawialnych, naturalnych materiałów, biodegradowalny i przyjazny środowisku. Wspiera lokalne rzemiosło.

Dla kogo

Dla osób, które cenią naturalne materiały, przytulny wystrój wnętrz i ręczną pracę.

Budżet

niski lub średni

125 Lokalne rękodzieło na zamówienie

Spersonalizowany przedmiot przygotowany przez miejscowego twórcę

Wyjątkowy wyrób rękodzielniczy stworzony specjalnie na Twoje zamówienie – z imieniem, dedykacją, wybranym motywem lub zgodnie z indywidualnym pomysłem.

Dlaczego eko?

Lokalne, rzemieślnicze wykonanie to trwały produkt, bez masowej produkcji i zbędnych odpadów.

Dla kogo

Dla osób, które cenią unikalność, oryginalność i wsparcie lokalnych twórców.

Budżet

średni lub wyższy

06 Prezenty, które rosną

Podaruj coś, co żyje i się rozwija!

Są prezenty, które nie kończą się w momencie rozpakowania. Rośliny, nasiona, zestawy do własnych upraw czy „zielone" doświadczenia rosną, kwitną i przynoszą radość przez długi czas.

W tej części znajdziesz pomysły na upominki, które wprowadzają do domu więcej natury, świeżości i dobrego nastroju. To prezenty, które dosłownie rosną razem z obdarowanym!

126 Zielony współlokator

Łatwa w pielęgnacji roślina doniczkowa

Nie potrzebuje własnego pokoju ani wielkiej uwagi. Zamiokulkas, zielistka czy sansewieria to rośliny, które mogą dobrze odnaleźć się nawet u początkującego opiekuna. Wystarczy dobrać gatunek do warunków w mieszkaniu i dołączyć krótką instrukcję pielęgnacji.

Dlaczego eko?

Wieloletnia roślina to trwały prezent, który pomaga budować codzienny kontakt z naturą.

Dla kogo

Dla początkujących miłośników zieleni, zabieganych i mieszkańców niewielkich mieszkań.

Budżet

niski

127 Ogród na parapecie

Zestaw do uprawy świeżych ziół

Bazylia, szczypiorek, pietruszka czy mięta mogą rosnąć tuż obok kuchennego okna. Kilka doniczek, nasiona, odpowiednie podłoże i instrukcja wystarczą, żeby rozpocząć własną uprawę, A najlepsza część prezentu? Świeże zioła trafiające prosto do potraw.

Dlaczego eko?

Domowa uprawa może ograniczyć zakup ziół w jednorazowych opakowaniach i zachęca do niemarnowania żywności.

Dla kogo

Dla miłośników gotowania, rodzin i osób, które nie mają ogrodu.

Budżet

niski

128 Od nasionka do rośliny

Zestaw startowy do wysiewu roślin

Małe nasionko, trochę ziemi i wielkie oczekiwanie. Zestaw z nasionami, wielorazowymi pojemnikami i podłożem pozwala samodzielnie obserwować narodziny rośliny. Warto wybrać gatunki łatwe w uprawie, żeby pierwsze zielone sukcesy pojawiły się szybko.

Dlaczego eko?

Uczy samodzielnej uprawy i pokazuje, ile czasu oraz troski potrzeba, żeby powstała roślina.

Dla kogo

Dla dzieci, początkujących ogrodników i wszystkich ciekawych przyrody.

Budżet

niski

129 Mała dżungla w słoju

Zamknięty ogród roślinny w szkle

Miniaturowy świat z mchem, niewielkimi roślinami i własnym mikroklimatem. Starannie przygotowany ogród w zamkniętym szklanym naczyniu może przez długi czas funkcjonować przy niewielkiej ingerencji człowieka. To piękna dekoracja i fascynująca lekcja obiegu wody.

Dlaczego eko?

Wielokrotnie wykorzystywane szkło i niewielkie zapotrzebowanie na wodę sprawiają, że to ciekawa alternatywa dla krótkotrwałych dekoracji.

Dla kogo

Dla miłośników designu, roślin i nietypowych ozdób.

Budżet

średni

130 Kwiaty dla zapylaczy

Zestaw nasion rodzimych roślin przyjaznych owadom.

Niewielka paczka nasion może zamienić kawałek ogrodu w miejsce pełne kwiatów i owadów. Wybierz rodzime gatunki odpowiednie do miejscowych warunków, najlepiej kwitnące w różnych terminach. Niech pszczoły, trzmiele i motyle znajdą tu coś dla siebie.

Dlaczego eko?

Rodzime rośliny dostarczają pokarmu zapylaczom i pomagają wspierać lokalną bioróżnorodność.

Dla kogo

Dla właścicieli ogródków, działkowców i przyjaciół owadów.

Budżet

bardzo niski

131 Drzewo na przyszłość

Sadzonka odpowiedniego do miejsca gatunku drzewa.

Nie każdy prezent musi zmieścić się na półce. Młode drzewo, posadzone we właściwym miejscu, może rosnąć przez dziesiątki lat. Dobierz gatunek do wielkości działki, gleby i nasłonecznienia. Możesz dołączyć tabliczkę z datą posadzenia i osobistą dedykacją.

Dlaczego eko?

Drzewa magazynują węgiel, dają cień, wspierają retencję wody i tworzą siedliska dla wielu organizmów.

Dla kogo

Dla właścicieli ogrodów, rodzin i osób myślących o przyszłych pokoleniach.

Budżet

niski lub średni

132 Balkon pełen życia

Zestaw roślin do niewielkiego ogrodu balkonowego.

Nawet kilka metrów kwadratowych może zamienić się w zieloną oazę. Dobierz rośliny do nasłonecznienia balkonu, dodaj donice i prosty plan nasadzeń. Wśród kwiatów i ziół znajdzie się miejsce nie tylko na odpoczynek, ale także na wizyty zapylaczy.

Dlaczego eko?

Zieleń balkonowa może wspierać owady zapylające i pomagać w tworzeniu przyjaznych przyrodzie przestrzeni w mieście.

Dla kogo

Dla mieszkańców bloków, miłośników balkonowego relaksu i początkujących ogrodników.

Budżet

średni

133 Dom dla samotnych pszczół

Odpowiednio wykonane schronienie dla dzikich pszczół.

Nie wszystkie pszczoły mieszkają w ulach. Niektóre gatunki samotnic wykorzystują naturalne rurki i otwory w drewnie. Dobrze wykonane schronienie, z gładkimi tunelami o odpowiednich wymiarach, pozwoli obserwować ich fascynujące życie. Najlepiej umieścić je w suchym, nasłonecznionym miejscu, blisko kwitnących roślin.

Dlaczego eko?

Może zapewnić miejsca gniazdowania części dzikich pszczół i zachęca do ochrony ich naturalnych siedlisk.

Dla kogo

Dla miłośników owadów, właścicieli ogrodów i ciekawych świata dzieci.

Budżet

niski

134 Ptasi adres

Budka lęgowa dopasowana do konkretnego gatunku ptaka.

Nowe mieszkanie dla skrzydlatych sąsiadów? Czemu nie! Drewniana budka o właściwych wymiarach, odpowiednio dobranym otworze wlotowym i bezpiecznej konstrukcji może służyć ptakom przez kolejne sezony. Trzeba tylko zadbać o właściwe miejsce montażu.

Dlaczego eko?

Dobrze dobrana budka zapewnia dodatkowe miejsca lęgowe gatunkom, którym brakuje naturalnych dziupli.

Dla kogo

Dla miłośników ptaków, rodzin i właścicieli ogrodów.

Budżet

niski lub średni

135 Restauracja dla skrzydlatych

Bezpieczny karmnik dla ptaków.

Zimą za oknem może otworzyć się prawdziwa ptasia restauracja. Wybierz karmnik, który chroni pokarm przed wilgocią i łatwo utrzymać go w czystości. Dołącz odpowiedni pokarm oraz krótką instrukcję odpowiedzialnego dokarmiania. Obserwowanie gości będzie dodatkową atrakcją.

Dlaczego eko?

Prawidłowe dokarmianie w trudnych warunkach zimowych może pomagać ptakom, a ich obserwacja rozwija wrażliwość na przyrodę.

Dla kogo

Dla rodzin, seniorów i miłośników ptasich obserwacji.

Budżet

niski lub średni

136 Kropla dla przyrody

Płytkie poidełko dla ptaków i owadów.

W upalne dni nawet niewielka miseczka z wodą może mieć wielkie znaczenie. Płytkie poidełko z łagodnymi brzegami, kamykami i miejscem do bezpiecznego lądowania pozwoli korzystać z wody ptakom oraz owadom. Ważne, żeby regularnie wymieniać wodę i czyścić naczynie.

Dlaczego eko?

Zapewnia dzikim zwierzętom dostęp do wody, szczególnie cenny podczas upałów i suszy.

Dla kogo

Dla właścicieli balkonów, ogrodów i przyjaciół przyrody.

Budżet

niski

137 Roślina z rodzinnego domu

Ukorzeniona szczepka rośliny z osobistą historią.

Pelargonia z babcinego parapetu? A może zielistka, która pamięta pierwsze wspólne mieszkanie? Ukorzeniona szczepka ulubionej rośliny, przekazana z krótką opowieścią, może mieć większą wartość niż najdroższy kwiat z kwiaciarni.

Dlaczego eko?

Rozmnażanie własnych roślin pozwala dzielić się zielenią bez konieczności kupowania nowych egzemplarzy.

Dla kogo

Dla bliskich, przyjaciół i osób ceniących sentymentalne prezenty.

Budżet

bardzo niski

138 Kalendarz ogrodnika

Planer siewów, sadzenia i obserwacji roślin.

Kiedy siać pomidory? W którym miesiącu sadzić cebulki? Co zakwitło jako pierwsze? Praktyczny planer pomoże zapisywać terminy, planować prace i obserwować zmiany w ogrodzie. Najlepiej wybrać wersję wieloletnią, z miejscem na własne doświadczenia.

Dlaczego eko?

Lepsze planowanie upraw pomaga ograniczać marnowanie nasion, sadzonek i innych ogrodniczych zasobów.

Dla kogo

Dla działkowców, ogrodników i miłośników planowania.

Budżet

niski

139 Poznaj swoich skrzydlatych sąsiadów

Przewodnik do rozpoznawania ptaków.

Kto śpiewa o poranku? Czy to kos, szpak, a może rudzik? Ilustrowany przewodnik pomaga rozpoznawać ptaki po wyglądzie, zachowaniu i głosie. Wybierz wydanie poświęcone gatunkom występującym w Polsce, które sprawdzi się zarówno podczas spaceru, jak i obserwacji przez okno.

Dlaczego eko?

Wiedza o lokalnych gatunkach buduje świadomość przyrodniczą i zachęca do ochrony ich siedlisk.

Dla kogo

Dla spacerowiczów, rodzin, seniorów i początkujących obserwatorów ptaków.

Budżet

niski lub średni

140 Mały odkrywca owadów

Zestaw do bezpiecznej obserwacji owadów bez ich krzywdzenia.

Co kryje się pod liściem? Jak wygląda skrzydło motyla z bliska? Lupa, karta obserwacji i prosty przewodnik pozwolą poznawać fascynujący świat owadów. Najlepiej obserwować je w naturalnym środowisku, bez chwytania i przetrzymywania.

Dlaczego eko?

Uczy szacunku do najmniejszych mieszkańców przyrody i pokazuje, jak ważną rolę odgrywają w ekosystemach.

Dla kogo

Dla dzieci, małych odkrywców i rodzin lubiących przyrodnicze wyprawy.

Budżet

niski

141 Lornetka na zielone wyprawy

Sprzęt do obserwacji dzikich zwierząt z dystansu.

Nie trzeba wyprawy do egzotycznej dżungli, żeby przeżyć przyrodniczą przygodę. Dobra lornetka pozwala dostrzec ptaki w koronach drzew, sarny na skraju lasu czy odległe szczegóły krajobrazu. Wybierz model wygodny, trwały i dostosowany do wieku obdarowanej osoby.

Dlaczego eko?

Pozwala poznawać dzikie zwierzętą bez zbliżania się do nich i zakłócania ich naturalnych zachowań.

Dla kogo

Dla miłośników wycieczek, ptaków, fotografii i przyrody.

Budżet

średni lub wysoki

142 Sekrety ziemi

Zestaw do obserwacji kiełkowania i rozwoju korzeni.

Jak z małego nasionka powstaje roślina? Ten zestaw pozwala obserwować kiełkowanie oraz rozwój korzeni krok po kroku – przezroczysta doniczka lub specjalne naczynie odsłania to, co zwykle ukryte w ziemi. W komplecie znajdziesz nasiona, podłoże i instrukcję z ciekawostkami.

Dlaczego eko?

Rozbudza ciekawość przyrodniczą i uczy, jak działają rośliny, co sprzyja większemu szacunkowi do natury.

Dla kogo

Dla dzieci i wszystkich ciekawych, jak rozwija się życie w roślinach.

Budżet

niski lub średni

143 Podróż przez cztery pory roku

Ilustrowany atlas przemian przyrody.

Jak zmienia się przyroda w ciągu roku? Ten pięknie ilustrowany atlas pokazuje, co dzieje się w lesie, na łące, w ogrodzie i nad wodą wiosną, latem, jesienią i zimą. Znajdziesz w nim opisy roślin i zwierząt, ciekawe obserwacje oraz pomysły na przyrodnicze odkrycia w każdej porze roku.

Dlaczego eko?

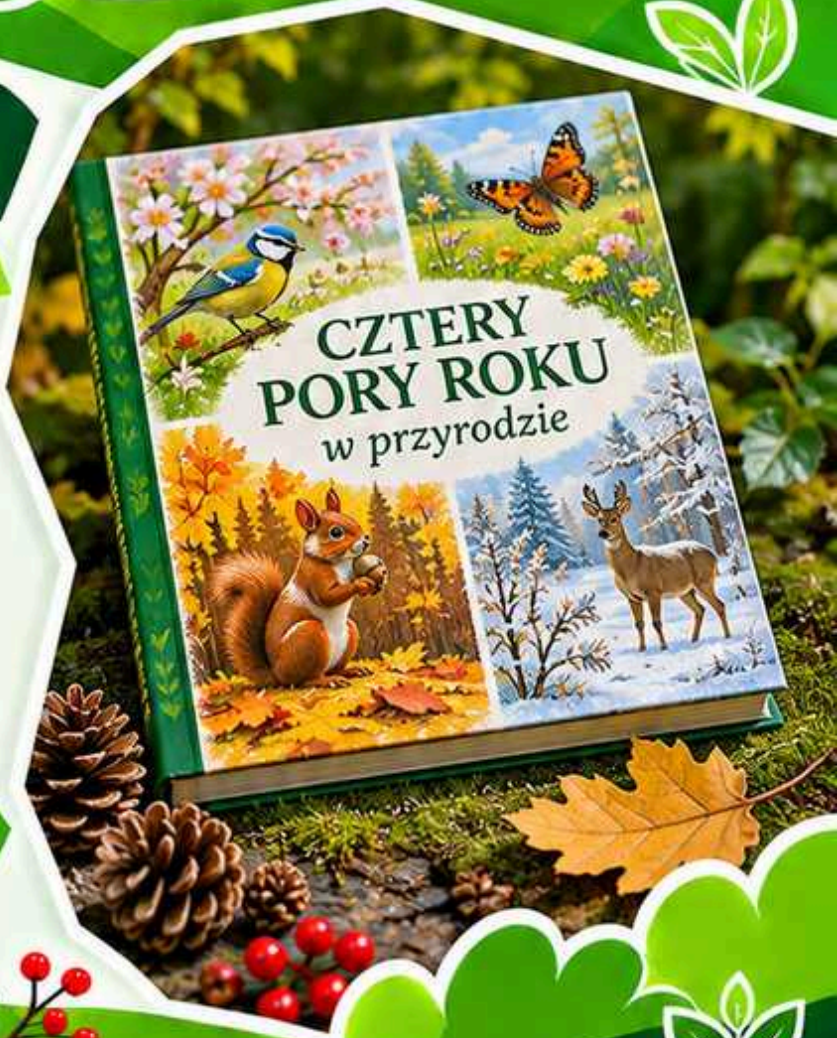
Pomaga lepiej rozumieć rytm przyrody i zachęca do uważnego obserwowania zmian w swoim otoczeniu.

Dla kogo

Dla młodych odkrywców przyrody, rodzin i wszystkich miłośników natury.

Budżet

średni

144 Zielony eksperyment

Zestaw do ukorzeniania roślin w wodzie.

Odkryj, jak fascynujące może być obserwowanie, jak rośliny wypuszczają korzenie! W zestawie znajdziesz starannie dobrane sadzonki roślin, przezroczyste naczynie do ukorzeniania oraz praktyczne wskazówki, jak zapewnić im najlepsze warunki do wzrostu. To prosty i satysfakcjonujący sposób na bliższy kontakt z naturą.

Dlaczego eko?

Umożliwia ponowne wykorzystanie roślin i ogranicza potrzebę kupowania nowych egzemplarzy.

Dla kogo

Dla małych i dużych miłośników roślin i eksperymentów.

Budżet

niski lub średni

145 Ogród dla motyli

Dobrany zestaw roślin żywicielskich i nektarodajnych.

Stwórz w swoim ogrodzie prawdziwy raj dla motyli! Zestaw zawiera starannie dobrane nasiona i sadzonki roślin, które zapewnią motylom zarówno miejsce do składania jaj, jak i źródło nektaru. To nie tylko piękna ozdoba, ale także realna pomoc dla tych niezwykłych owadów.

Dlaczego eko?

Wspiera bioróżnorodność, pomaga chronić gatunki zagrożone i przyczynia się do odbudowy naturalnych siedlisk.

Dla kogo

Dla ogrodników, miłośników przyrody i wszystkich, którzy chcą pomóc motylom.

Budżet

niski lub średni

146 Pachnący parapet

Doniczka z aromatycznymi roślinami, np. lawendą lub miętą.

Naturalne zapachy, świeże liście i odrobina zieleni przez cały rok! Taki prezent to doniczka z wybranymi roślinami aromatycznymi – lawendą, miętą, melisą czy rozmarynem. Ucieszy zmysły, przyda się w kuchni i wprowadzi do domu odrobinę natury.

Dlaczego eko?

To naturalny sposób na świeże zioła, bez zbędnych opakowań i sztucznych dodatków.

Dla kogo

Dla miłośników roślin, domowych kucharzy i wszystkich, którzy lubią naturalne zapachy.

Budżet

niski lub średni

147 Leśne laboratorium

Lupa i notatnik do obserwacji przyrody.

Zestaw małego badacza przyrody, który pozwoli uważnie przyglądać się skarbom lasu, parku czy ogrodu – liściom, korze, owadom i tropom zwierząt. Lupa ułatwia dostrzeżenie szczegółów, a notatnik pozwala zapisywać odkrycia, rysunki i własne obserwacje.

Dlaczego eko?

Rozwija ciekawość świata i uczy uważnego, pełnego szacunku kontaktu z przyrodą.

Dla kogo

Dla dzieci, młodych odkrywców i wszystkich, którzy lubią obserwować naturę.

Budżet

niski lub średni

148 Mały sad na balkonie

Miniaturowa odmiana drzewka owocowego lub pnącej truskawki odpowiednich do uprawy w pojemniku.

Własne owoce nawet na niewielkim balkonie? To możliwe! Podaruj karłową odmianę drzewka owocowego (np. jabłoni, wiśni lub brzoskwini) albo owocującą truskawkę pnącą, która pięknie wygląda i smakuje. Oba rozwiązania są przystosowane do uprawy w donicy.

Dlaczego eko?

Zachęca do uprawy własnych owoców, wspiera bioróżnorodność i zazielenia miejską przestrzeń.

Dla kogo

Dla miłośników owoców, ogrodnictwa i naturalnych smaków.

Budżet

średni

149 Roślinny kalendarz niespodzianek

Zestaw sezonowych nasion do kolejnych wysiewów.

Radość odkrywania przez cały rok! Kalendarz zawiera starannie dobrane nasiona – kwiatów, ziół lub warzyw – więć do wysiewu w kolejnych miesiącach. Każde opakowanie to nowa roślina, nowy sezon i kolejna przygoda w ogrodzie lub na balkonie.

Dlaczego eko?

Wspiera samodzielną uprawę roślin, zwiększa różnorodność gatunków i uczy uważnego obserwowania cyklu przyrody.

Dla kogo

Dla ogrodników, miłośników natury i wszystkich, którzy lubią niespodzianki.

Budżet

niski lub średni

150 Pierwszy własny ogródek

Komplet podstawowych, trwałych narzędzi ogrodniczych.

Praktyczny zestaw, który pozwala zacząć przygodę z ogrodnictwem i samodzielnie dbać o rośliny – na balkonie, w ogrodzie lub w donicach na parapecie.

Dlaczego eko?

Trwałe, dobrej jakości narzędzia służą przez lata, ograniczają odpady i wspierają świadomą, przyjazną naturze uprawę roślin.

Dla kogo

Dla początkujących ogrodników, dzieci, rodzin i wszystkich, którzy chcą własnego ogródka.

Budżet

średni

07 Prezent z misją. Dobro wraca

Prezent, który robi różnicę!

Są prezenty, które dają radość nie tylko obdarowanemu, ale też innym. W tej części znajdziesz pomysły na upominki od organizacji społecznych, fundacji, warsztatów terapii zajęciowej czy projektów z misją. Kupując je, wspierasz ważne inicjatywy, dajesz szansę na rozwój i realnie dokładasz swoją cegiełkę do czegoś dobrego.

Bo dobro, podobnie jak uśmiech, zawsze wraca!

151 Zostań opiekunem dzikiego zwierzaka

Symboliczna adopcja zwierzęcia w ośrodku ochrony przyrody

Podaruj komuś możliwość zostania symbolicznym opiekunem dzikiego zwierzęcia. Wybrany ośrodek przeznaczy wsparcie na jego utrzymanie, leczenie lub rehabilitację, a obdarowany może otrzymać pamiątkowy certyfikat adopcji.

Dlaczego eko?

Pomaga chronić dzikie zwierzęta i wspiera placówki zajmujące się ich ratowaniem.

Dla kogo

miłośników zwierząt, dzieci, rodzin i osób wrażliwych na los przyrody.

Budżet

niski lub średni

152 Drzewo w Twoim imieniu

Wsparcie sprawdzonej inicjatywy sadzenia i pielęgnacji drzew

Drzewo posadzone w imieniu bliskiej osoby to prezent, który może rosnąć przez dziesięciolecia. Wybierz inicjatywę zapewniającą odpowiednie miejsce, dobór gatunku i późniejszą opiekę nad sadzonką.

Dlaczego eko?

Drzewa wspierają bioróżnorodność, zapewniają cień, zatrzymują wodę i pomagają łagodzić skutki zmian klimatu.

Dla kogo

miłośników przyrody, rodzin i osób ceniących symboliczne prezenty.

Budżet

niski lub średni

250 powodów do radości. I coś dla planety

153 Kawałek chronionej przyrody

Darowizna na rzecz ochrony cennego siedliska

Zamiast kolejnego przedmiotu podaruj udział w ochronie wyjątkowego miejsca. Darowizna może wesprzeć zachowanie łąki, torfowiska, fragmentu lasu lub innego siedliska ważnego dla rzadkich gatunków.

Dlaczego eko?

Pomaga zachować naturalne siedliska i chronić różnorodność biologiczną.

Dla kogo

miłośników dzikiej przyrody, podróżników i osób, które lubią prezenty z przesłaniem.

Budżet

dowolny

154 Prezent, który pomaga zwierzętom

Wsparcie schroniska w imieniu obdarowanego

Wybierz schronisko i przekaż w imieniu bliskiej osoby darowiznę na karmę, leczenie lub poprawę warunków życia jego podopiecznych. Do prezentu dołącz kartkę z informacją, komu pomogliście.

Dlaczego eko?

Wspiera odpowiedzialną opiekę nad zwierzętami i działania na rzecz ich dobrostanu.

Dla kogo

wielbicieli psów i kotów, rodzin oraz osób o wielkim sercu.

Budżet

dowolny

155 Ratujmy zapylacze

Finansowanie działań na rzecz dzikich pszczół i innych zapylaczy

Podaruj wsparcie inicjatywy tworzącej miejsca przyjazne zapylaczom, od kwietnych łąk po ochronę ich naturalnych siedlisk. To niewielki gest, który pomaga niezwykle ważnym mieszkańcom naszego otoczenia.

Dlaczego eko?

Zapylacze są niezbędne dla wielu roślin, upraw i prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Dla kogo

ogrodników, miłośników kwiatów i osób zainteresowanych przyrodą.

Budżet

niski lub średni

156 Mały gest dla wielkiego lasu

Wsparcie organizacji chroniącej stare lasy

Podaruj darowiznę na działania chroniące najcenniejsze, stare lasy przed degradacją. Taki prezent może wspierać monitoring przyrodniczy, edukację lub inicjatywy służące zachowaniu leśnych ekosystemów.

Dlaczego eko?

Stare lasy są siedliskiem wielu gatunków, magazynują węgiel i odgrywają ważną rolę w obiegu wody.

Dla kogo

miłośników lasu, wędrowców i osób cenjących dziką przyrodę.

Budżet

dowolny

157 Czysta rzeka w prezencie

Wsparcie lokalnej inicjatywy ochrony rzek i ich otoczenia

Wesprzyj w imieniu obdarowanego organizację zajmującą się ochroną rzek, ich brzegów i naturalnych ekosystemów. Darowizna może pomóc w sprzątaniu, monitoringu lub działaniach edukacyjnych.

Dlaczego eko?

Czyste rzeki są ważne dla ludzi, zwierząt i roślin, a zdrowe ekosystemy rzeczne pomagają chronić zasoby wodne.

Dla kogo

kajakarzy, wędkarzy, spacerowiczów i miłośników natury.

Budżet

niski lub średni

158 Ptasi patronat

Symboliczne wsparcie ochrony zagrożonego gatunku ptaka

Wybierz gatunek wymagający szczególnej ochrony i wesprzyj działania pomagające mu przetrwać. Symboliczny patronat można połączyć z pamiątkową kartą przedstawiającą ptaka i opisującą jego zwyczaje.

Dlaczego eko?

Wspiera ochronę zagrożonych gatunków i miejsc, w których żyją oraz się rozmnażają.

Dla kogo

obserwatorów ptaków, fotografów przyrody i ciekawych świata dzieci.

Budżet

niski lub średni

159 Drugie życie, podwójne dobro

Przedmiot wykonany przez przedsiębiorstwo społeczne z materiałów odzyskanych

Torba, etui, organizer lub dekoracja wykonana z materiałów, którym nadano drugie życie. Wybierz produkt przedsiębiorstwa społecznego, na przyklad związanego z Fundacją Rozwoju Edukacji i Ekologii – Free.

Dlaczego eko?

Ogranicza ilość odpadów, promuje ponowne wykorzystanie materiałów i wspiera działalność społeczną.

Dla kogo

miłośników oryginalnych dodatków, rękodzieła i odpowiedzialnych zakupów.

Budżet

niski lub średni

160 Książka, która pomaga

Publikacja, z której dochód wspiera konkretny cel społeczny

Wybierz książkę wydaną w ramach inicjatywy dobroczynnej. Może to być album, zbiór opowiadań, reportaż lub książka dla dzieci, której zakup pomaga sfinansować określone działania społeczne.

Dlaczego eko?

Jeden przemyślany zakup łączy przyjemność czytania ze wsparciem wartościowej inicjatywy. Warto wybierać trwałe wydania.

Dla kogo

czytelników, kolekcjonerów książek i osób ceniących prezenty z historią.

Budżet

niski lub średni

161 Prezent z warsztatu integracyjnego

Rękodzieło wykonane w zakładzie aktywności zawodowej lub podobnej placówce

Ceramika, świeca, drewniana dekoracja albo tekstylny drobiazg wykonany w pracowni wspierającej aktywność zawodową osób z niepełnosprawnościami. Każdy taki przedmiot niesie także historię pracy i zaangażowania jego twórców.

Dlaczego eko?

Wspiera lokalne wytwarzanie, trwałe rękodzieło i odpowiedzialną społecznie konsumpcję.

Dla kogo

miłośników rękodzieła i osób ceniących przedmioty z charakterem.

Budżet

niski lub średni

162 Pomoc na czterech łapach

Sfinansowanie określonego zabiegu lub opieki nad zwierzęciem w potrzebie

Podaruj pomoc konkretnemu zwierzęciu wymagającemu leczenia, rehabilitacji lub specjalistycznej opieki. Wybierz wiarygodną zbiórkę albo organizację i przekaż obdarowanemu informację o celu wsparcia.

Dlaczego eko?

Pomaga ograniczać cierpienie zwierząt i wspiera odpowiedzialne działania na rzecz ich dobrostanu.

Dla kogo

miłośników zwierząt i osób, które wolą pomagać niż otrzymywać kolejne rzeczy.

Budżet

dowolny

163 Karmnik pełen dobra

Zakup zapasu właściwego pokarmu dla prowadzonego społecznie punktu dokarmiania ptaków

Sfinansuj odpowiedni pokarm dla punktu prowadzącego odpowiedzialne, sezonowe dokarmianie ptaków. Przed zakupem sprawdź, jakie gatunki są objęte opieką i czego rzeczywiście potrzebują.

Dlaczego eko?

Wspiera właściwą pomoc ptakom w trudnych warunkach, bez podawania im szkodliwego pożywienia.

Dla kogo

miłośników ptaków, seniorów i dzieci zainteresowanych przyrodą.

Budżet

niski

164 Zielona szkoła dla innych

Wsparcie edukacyjnej wyprawy przyrodniczej dla dzieci

Pomóż sfinansować wycieczkę, warsztaty terenowe lub zajęcia przyrodnicze dla dzieci, które mają ograniczony dostęp do takich doświadczeń. To prezent, dzięki któremu ktoś inny może odkryć fascynujący świat natury.

Dlaczego eko?

Rozwija wiedzę przyrodniczą i uczy szacunku do środowiska poprzez bezpośrednie doświadczenie.

Dla kogo

nauczycieli, rodziców i osób, którym bliska jest edukacja dzieci.

Budżet

dowolny

165 Prezent na rzecz czystego powietrza

Darowizna dla organizacji prowadzącej działania edukacyjne i obywatelskie na rzecz jakości powietrza

Wesprzyj organizację prowadzącą edukację, monitoring obywatelski lub działania zachęcające do ograniczania zanieczyszczeń powietrza. To symboliczny prezent, którego znaczenie wykracza daleko poza święta.

Dlaczego eko?

Pomaga budować świadomość zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza i promuje rozwiązania ograniczające emisje.

Dla kogo

mieszkańców miast, rodzin i wszystkich, którym zależy na zdrowym otoczeniu.

Budżet

dowolny

166 Posiłek z dodatkowym sensem

Voucher do restauracji lub kawiarni będącej przedsiębiorstwem społecznym

Zaproś bliską osobę na kawę, obiad lub deser do miejsca, które łączy gastronomię z misją społeczną. Wybór takiego lokalu wspiera jego działalność i miejsca pracy tworzone z myślą o osobach potrzebujących wsparcia.

Dlaczego eko?

Promuje odpowiedzialną konsumpcję i lokalną gospodarkę. Dodatkowym atutem będzie sezonowe menu i ograniczanie marnowania żywności.

Dla kogo

smakoszy, par, przyjaciół i miłośników kulinarnych odkryć.

Budżet

średni

167 Bilet, który pomaga

Wejściówka na wydarzenie dobroczynne o tematyce przyrodniczej

Podaruj udział w koncercie, pokazie filmu, spotkaniu podróżniczym lub warsztatach, z których dochód wspiera ochronę przyrody. To jednocześnie ciekawe przeżycie i konkretny gest pomocy.

Dlaczego eko?

Wspiera inicjatywy przyrodnicze i pozwala zdobywać wiedzę oraz doświadczenia bez kupowania kolejnych przedmiotów.

Dla kogo

miłośników kultury, podróży i aktywnego spędzania czasu.

Budżet

niski lub średni

168 Patron małej biblioteki

Przekazanie książek do lokalnej biblioteki społecznej w imieniu obdarowanego

Kup książki z listy potrzeb niewielkiej biblioteki społecznej lub podaruj zadbane egzemplarze, których naprawdę jej brakuje. Obdarowanemu wręcz zakładkę albo kartkę z dedykacją i informacją o przekazanych tytułach.

Dlaczego eko?

Wspiera współdzielenie książek, wydłuża czas ich użytkowania i zwiększa dostęp do wiedzy.

Dla kogo

miłośników literatury, nauczycieli i osób zaangażowanych społecznie.

Budżet

niski lub średni

169 Ogród, który łączy ludzi

Wsparcie tworzenia lub utrzymania ogrodu społecznego

Sfinansuj zakup roślin, nasion, narzędzi lub wyposażenia ogrodu, w którym mieszkańcy wspólnie uprawiają zieleninę, uczą się od siebie i spędzają czas na świeżym powietrzu. To miejsce natury, współpracy i sąsiedzkich relacji.

Dlaczego eko?

Wspiera bioróżnorodność w mieście, zwiększa ilość zieleni i uczy odpowiedzialnego, naturalnego ogrodnictwa.

Dla kogo

osób ceniących naturę, wspólne działanie i lokalne inicjatywy.

Budżet

niski lub średni

170 Razem dla mokradeł

Wpłata na ochronę terenów podmokłych

Wesprzyj działania na rzecz zachowania i odtwarzania mokradeł – bagien, torfowisk, rozlewisk i starorzeczy. To cenne miejsca dla przyrody, które magazynują wodę, wychwytują dwutlenek węgla i są domem dla wielu rzadkich gatunków.

Dlaczego eko?

Pomaga chronić naturalne „gąbki wodne", które łagodzą skutki suszy i powodzi, wspierają klimat i bioróżnorodność.

Dla kogo

miłośników przyrody, różnorodnych krajobrazów i działań na rzecz klimatu.

Budżet

dowolny

171 Dobra energia dla potrzebujących

Wsparcie sprawdzonej inicjatywy przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu

Sfinansuj działania, które pomagają osobom i rodzinom zagrożonym ubóstwem energetycznym – np. termomodernizację, wymianę nieefektywnych źródeł ciepła, doradztwo energetyczne lub dostarczenie materiałów izolacyjnych.

Dlaczego eko?

Zmniejsza zużycie energii i emisję zanieczyszczeń, poprawia komfort życia i wspiera sprawiedliwą transformację energetyczną.

Dla kogo

osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej, zwłaszcza zagrożonych ubóstwem energetycznym.

Budżet

średni lub wyższy

172 Mały prezent, wielka pomoc

Zestaw użytkowy wytworzony przez organizację wspierającą osoby z niepełnosprawnościami

Podaruj praktyczny zestaw (np. kubek, notes, torbę, świecę, kosmetyki naturalne), który powstał w warsztacie terapii zajęciowej, spółdzielni socjalnej lub fundacji zatrudniającej osoby z niepełnosprawnościami. To piękny, codzienny przedmiot, za którym stoją realne umiejętności, praca i rozwój.

Dlaczego eko?

Wspiera odpowiedzialną, lokalną produkcję oraz model gospodarki, w którym liczy się człowiek, a nie masowa produkcja.

Dla kogo

osób z niepełnosprawnościami, które dzięki temu mają pracę, rozwijają kompetencje i są bardziej samodzielne.

Budżet

średni

173 Woda dla wszystkich

Wsparcie projektu zapewniającego dostęp do bezpiecznej wody pitnej

Sfinansuj działania, które dostarczają czystą i bezpieczną wodę tam, gdzie jej brakuje – np. budowę lub naprawę studni, instalację filtrów, zbiorników na wodę czy systemów uzdatniania.

Dlaczego eko?

Umożliwia dostęp do wody bezpiecznej dla ludzi i środowiska, ogranicza zużycie plastiku i wspiera zrównoważony rozwój lokalnych społeczności.

Dla kogo

rodzin i społeczności w regionach, gdzie dostęp do czystej wody jest ograniczony.

Budżet

średni lub wyższy

174 Przyrodniczy opiekun

Członkostwo wspierające w organizacji zajmującej się ochroną przyrody

Podaruj roczne członkostwo wspierające w sprawdzonej organizacji przyrodniczej. Dzięki niemu obdarowany realnie przyczynia się do ochrony dzikiej przyrody, np. rzadkich gatunków, cennych siedlisk czy korytarzy ekologicznych.

Dlaczego eko?

Daje stałe, długofalowe wsparcie dla działań chroniących bioróżnorodność i naturalne ekosystemy.

Dla kogo

osób, które chcą aktywnie wspierać ochronę przyrody i być częścią realnej zmiany.

Budżet

średni

175 Twój prezent, Twój dobry cel

Symboliczny bon pozwalający obdarowanemu samodzielnie wybrać organizację, którą wesprzemy określoną kwotą.

Podaruj wolność wyboru i realne wsparcie. Obdarowany otrzyma wyjątkowy bon z możliwością wskazania organizacji społecznej, ekologicznej, kulturalnej lub pomocowej, na którą przekażemy ustaloną darowiznę.

Dlaczego eko?

Wspiera działania na rzecz ludzi, przyrody i lokalnych społeczności – zgodnie z wartościami obdarowanego.

Dla kogo

osób, które chcą samodzielnie zdecydować, który cel jest im najbliższy.

Budżet

dowolny

08 Nakarm zmysły, nie kosz na śmieci

Pyszne pomysły na wyjątkowe prezenty!

Jedzenie może być prezentem pełnym smaku, zapachu i dobrych emocji – zwłaszcza gdy wybierzemy rzeczy uwięienie, lokalne i mądrze zapakowane.

W tej części znajdziesz pomysły na kulinarne upominki, które rozpieszczają zmysły, wspierają lokalnych producentów i nie generują zbędnych odpadów.

To prezenty, które cieszą, smakują i mają dobry wpływ na świat!

176 Słoik złotego szczęścia

Miód z pasieki o znanym, wiarygodnym pochodzeniu.

Słoik prawdziwego miodu, najlepiej od lokalnego pszczelarza, który potrafi opowiedzieć o swojej pasiece. Lipowy, gryczany, wielokwiatowy albo spadziowy. Każdy ma inny smak i aromat.

Dlaczego eko?

Wybór lokalnego producenta może ograniczać transport, a szklany słoik nadaje się do ponownego wykorzystania.

Dla kogo

miłośnicy naturalnych smaków, herbaty i domowych śniadań.

Budżet

niski lub średni

177 Herbata na długie wieczory

Zestaw ciekawych mieszanek herbacianych.

Kilka starannie wybranych herbat o różnych smakach i aromatach. Czarna z przyprawami, zielona z jaśminem, owocowa na zimowe wieczory, Można dołączyć karteczkę z propozycją, kiedy najlepiej sięgnąć po każdą z nich.

Dlaczego eko?

Herbata liściasta kupowana na wagę pozwala ograniczyć jednorazowe saszetki i zbędne opakowania. Warto wybierać produkty z wiarygodnych źródeł.

Dla kogo

miłośnicy herbaty, spokojnych wieczorów i odkrywania nowych smaków.

Budżet

niski lub średni

178 Kawa z dobrą historią

Starannie wybrana kawa z odpowiedzialnego źródła.

Paczka aromatycznych ziaren z niewielkiej palarni, najlepiej z informacją o kraju pochodzenia, plantacji i sposobie wypalania. Prezent może stać się początkiem odkrywania zupełnie nowych smaków kawy.

Dlaczego eko?

Kawa pochodząca z przejrzystego łańcucha dostaw i odpowiedzialnych upraw może wspierać lepsze praktyki środowiskowe oraz uczciwsze warunki produkcji.

Dla kogo

kawosze, miłośnicy porannych rytuałów i kulinarnych odkryć.

Budżet

średni

179 Przyprawy sobie życie

Zestaw nietypowych mieszanek przypraw.

Wędzona papryka, za'atar, garam masala czy aromatyczna mieszanka do pieczonych warzyw. Kilka niewielkich porcji przypraw może zmienić codzienne gotowanie w kulinarną podróż. Do zestawu warto dołączyć proste przepisy.

Dlaczego eko?

Dobrze dobrane przyprawy pomagają urozmaicać potrawy roślinne i wykorzystywać proste, sezonowe składniki. Kupowane na wagę ograniczają liczbę opakowań.

Dla kogo

osoby lubiące gotować, eksperymentować i poznawać nowe kuchnie.

Budżet

niski lub średni

180 Słodko, ale z głową

Rzemieślnicza czekolada z odpowiedzialnie pozyskiwanego kakao.

Tabliczka wyjątkowej czekolady z małej manufaktury. Z dodatkiem soli morskiej, malin, orzechów albo po prostu o intensywnym smaku kakao. Niewielki upominek, który potrafi sprawić naprawdę dużą przyjemność.

Dlaczego eko?

Wybór czekolady z wiarygodnie udokumentowanym pochodzeniem kakao może wspierać odpowiedzialne uprawy i ograniczanie negatywnego wpływu produkcji na środowisko.

Dla kogo

miłośnicy słodyczy, smakosze i osoby ceniące produkty rzemieślnicze.

Budżet

niski lub średni

181 Śniadanie w słoiku

Gotowa mieszanka płatków, orzechów i suszonych owoców.

Kolorowe warstwy płatków owsianych, orzechów, pestek i suszonych owoców zamknięte w szklanym słoiku. Wystarczy dodać mleko, napój roślinny lub jogurt. Praktyczny prezent, który doskonale wygląda i jeszcze lepiej smakuje.

Dlaczego eko?

Samodzielne przygotowanie mieszanki pozwala wykorzystać składniki kupowane na wagę, ograniczyć opakowania i dopasować porcje do potrzeb obdarowanego.

Dla kogo

zabiegani, studenci, miłośnicy zdrowych śniadań i domowych smakołyków.

Budżet

niski

182 Powidła jak u babci

Słoik tradycyjnych owocowych przetworów.

Gęste śliwkowe powidła, najlepiej przygotowane według rodzinnej receptury. Bez zbędnych dodatków, za to z aromatem owoców i wspomnieniem domowej kuchni. Doskonałe do świeżego chleba, naleśników i świątecznych wypieków.

Dlaczego eko?

Domowe przetwarzanie sezonowych owoców pomaga wykorzystać plony i przedłużyć ich trwałość. Słoik można wykorzystać ponownie.

Dla kogo

miłośnicy tradycyjnych smaków, domowych wypieków i kulinarnych wspomnień.

Budżet

niski

183 Syrop na zimowe wieczory

Owocowy lub ziołowy syrop do napojów.

Butelka syropu malinowego, imbirowego, z czarnego bzu albo ziołowego, przygotowanego według sprawdzonej receptury. Kilka kropel lub łyżeczek wystarczy, żeby zwykła herbata czy woda nabrała zupełnie nowego charakteru.

Dlaczego eko?

Syropy z sezonowych, lokalnych składników pozwalają wykorzystywać owoce poza okresem zbiorów. Szklana butelka nadaje się do ponownego użycia.

Dla kogo

miłośnicy rozgrzewających napojów i domowych przetworów.

Budżet

niski lub średni

184 Ogród zamknięty w herbacie

Zestaw suszonych ziół do przygotowywania naparów.

Melisa, mięta, rumianek, lawenda czy lipa. Kilka pachnących mieszanek ziołowych zapakowanych w niewielkie słoiczki lub papierowe torebki. Do każdej można dołączyć krótką informację o jej smaku i sposobie parzenia.

Dlaczego eko?

Zioła z lokalnych, odpowiedzialnych upraw i opakowania wielokrotnego użytku pomagają ograniczyć transport oraz ilość odpadów.

Dla kogo

miłośnicy ziołowych naparów, ogrodów i naturalnych aromatów.

Budżet

niski

185 Chrupiące święta

Pudełko domowych pierniczków w opakowaniu wielokrotnego użytku.

Własnoręcznie upieczone pierniczki o zapachu cynamonu, imbiru i goździków. Gwiazdki, serca, choinki albo zupełnie fantazyjne kształty. Zapakowane w metalową puszkę lub ozdobny słoik będą nie tylko słodkim, ale i osobistym prezentem.

Dlaczego eko?

Domowy wypiek pozwala kontrolować ilość składników, ograniczyć jednorazowe opakowania i przygotować dokładnie tyle ciastek, ile potrzeba.

Dla kogo

dzieci, rodziny, przyjaciele i wszyscy, którzy kochają świąteczne smaki.

Budżet

niski

186 Oliwa z charakterem

Niewielka butelka jakościowej oliwy w szkle

Aromatyczna oliwa extra virgin, najlepiej z podanym regionem pochodzenia i datą zbioru oliwek. Delikatna, owocowa albo intensywnie pieprzna. Wystarczy odrobina, by nadać wyjątkowy charakter sałatce, pieczonym warzywom czy świeżemu pieczywu.

Dlaczego eko?

Warto wybierać oliwę od producentów stosujących odpowiedzialne metody uprawy. Szklane opakowanie nadaje się do recyklingu.

Dla kogo

osoby lubiące gotować, smakosze i miłośnicy kuchni śródziemnomorskiej.

Budżet

średni

187 Słoik pachnącego lata

Konfitura z sezonowych owoców

Truskawki, maliny, czarne porzeczki albo morele zamknięte w niewielkim słoiczku. Najlepiej przygotowane latem, gdy owoce są dojrzałe i pełne smaku. Zimą taki prezent przypomina o słońcu, ogrodzie i wakacyjnych śniadaniach.

Dlaczego eko?

Przetwarzanie sezonowych owoców pozwala zachować ich smak na dłużej i wykorzystać nadwyżki zbiorów, ograniczając marnowanie żywności.

Dla kogo

miłośnicy owocowych smaków, domowych deserów i kulinarnych wspomnień.

Budżet

niski

188 Świat zamknięty w przyprawach

Zestaw do poznawania kuchni wybranego regionu.

Indie, Maroko, Meksyk, a może Gruzja? Kilka charakterystycznych przypraw, krótka opowieść o kuchni danego regionu i przepis na tradycyjne danie. Mały kulinarny bilet w podróż bez wychodzenia z domu.

Dlaczego eko?

Zestaw zachęca do samodzielnego gotowania z prostych składników, także roślinnych, i przygotowywania potraw zamiast kupowania gotowych dań w wielu opakowaniach.

Dla kogo

kulinarni odkrywcy, podróżnicy i miłośnicy nowych smaków.

Budżet

niski lub średni

189 Ciasteczka z niespodzianką

Domowy wypiek z osobistą wiadomością dołączoną do opakowania.

Pudełko domowych ciastek, a do każdego krótka wiadomość, wspomnienie, życzenie albo zabawna przepowiednia. Słodki upominek, który daje coś więcej niż przyjemność jedzenia. Każde ciasteczko może wywołać uśmiech.

Dlaczego eko?

Domowe pieczenie pozwala wykorzystać posiadane składniki i ograniczyć opakowania. Wielorazowe pudełko pozostanie praktycznym drobiazgiem.

Dla kogo

bliscy, przyjaciele, partnerzy i osoby ceniące osobiste prezenty.

Budżet

niski

190 Orzechowy zawrót głowy

Mieszanka orzechów i pestek w wielorazowym pojemniku.

Migdały, orzechy laskowe, włoskie, pestki dyni i słonecznika. Naturalne lub delikatnie prażone, z dodatkiem ulubionych przypraw. Smaczna przekąska do pracy, na wycieczkę i do wieczornego filmu.

Dlaczego eko?

Zakup składników na wagę ogranicza liczbę małych opakowań, a trwały pojemnik może służyć do przechowywania kolejnych przekąsek.

Dla kogo

miłośnicy chrupiących przekąsek, aktywne osoby i kulinarni eksperymentatorzy.

Budżet

niski lub średni

191 Domowa czekolada do picia

Mieszanka do przygotowania gorącej czekolady z odpowiedzialnego źródła kakao.

Słoiczek z dobrej jakości kakao, drobno posiekaną czekoladą i szczyptą cynamonu lub kardamonu. Do tego prosta instrukcja przygotowania gęstej, aromatycznej czekolady. Idealny zestaw na mroźny wieczór.

Dlaczego eko?

Wybór kakao z odpowiedzialnego źródła i samodzielne przygotowanie mieszanki pozwalają ograniczyć zbędne dodatki oraz jednorazowe opakowania.

Dla kogo

miłośnicy czekolady, zimowych wieczorów i domowych przyjemności.

Budżet

niski lub średni

192 Zapach spokojnego wieczoru

Niewielki zestaw naturalnych olejków zapachowych, odpowiednio dobranych do odbiorcy.

Kilka aromatów, które mogą stworzyć przyjemny nastrój w domu. Lawenda, pomaraćcza, cedr lub sosna, zależnie od upodobań obdarowanego. Warto dodać krótką instrukcję bezpiecznego stosowania.

Dlaczego eko?

Skoncentrowane olejki są wydajne, a niewielkie szklane buteleczki ograniczają ilość opakowań. Warto wybierać producentów dbających o odpowiedzialne pozyskiwanie surowców.

Dla kogo

miłośnicy domowych aromatów i spokojnych wieczorów.

Budżet

średni

193 Kąpiel z aromatem

Proste, naturalne, biodegradowalne dodatki do kąpieli w oszczędnym opakowaniu.

Sól do kąpieli z delikatnym zapachem, płatki suszonych kwiatów albo łagodna, musująca kula. Niewielki zestaw pozwalający zamienić zwykłą kąpiel w przyjemny domowy rytuał.

Dlaczego eko?

Produkty o prostym, biodegradowalnym składzie, bez mikroplastiku i w ograniczonym opakowaniu, mogą zmniejszać ilość odpadów i niepożądanych substancji trafiających do ścieków.

Dla kogo

osoby lubiące relaks, domowe SPA i aromatyczne kąpiele.

Budżet

niski lub średni

194 Świąteczna granola

Własna kompozycja płatków, bakalii i przypraw.

Chrupiąca granola z płatków owsianych, ulubionych orzechów, nasion i suszonych owoców, doprawiona cynamonem, wanilią lub imbirem. Idealna na śniadanie, do jogurtu albo jako zdrowa przekąska w ciągu dnia.

Dlaczego eko?

Domowa granola pozwala dobrać wysokiej jakości składniki, ograniczyć ilość cukru i uniknąć zbędnych opakowań.

Dla kogo

miłośnicy zdrowych śniadań, aktywnego stylu życia i naturalnych smaków.

Budżet

niski lub średni

195 Pachnąca szafa

Woreczki z suszoną lawendą lub innymi naturalnymi aromatami.

Niewielkie, materiałowe woreczki wypełnione suszoną lawendą, płatkami róży, skórką pomarańczy lub ziołową mieszanką. Pięknie pachną, odświeżają ubrania i wprowadzają do szafy nutę natury.

Dlaczego eko?

Wielorazowe woreczki z naturalnym wypełnieniem to prosta alternatywa dla syntetycznych odświeżaczy i plastikowych zawieszek.

Dla kogo

osoby ceniące naturalne zapachy, porządek i przytulną przestrzeń w domu.

Budżet

niski

196 Słodkości z suszonych owoców

Elegancki zestaw niesłodzonych owocowych przekąsek.

Starannie dobrane suszone owoce, takie jak morele, figi, daktyle, jabłka, gruszki czy żurawina. Naturalnie słodkie, bez dodatku cukru, w estetycznym opakowaniu – idealne do domu, do pracy lub w podróż.

Dlaczego eko?

Owoce suszone bez zbędnych dodatków to prosty, naturalny produkt. Opakowanie wielokrotnego użytku zachęca do dalszego wykorzystania.

Dla kogo

osoby ceniące naturalne słodkości, zdrową energię i smak natury.

Budżet

średni

197 Smaki dzieciństwa

Zestaw regionalnych przysmaków w małych porcjach w ekologicznych opakowaniach.

Wyjątkowe smaki, które przywołują najpiękniejsze wspomnienia: tradycyjne krówki, domowe ciasteczka, konfitura, mus owocowy lub suszone owoce – w wersji od lokalnych producentów.

Dlaczego eko?

Produkty w małych porcjach ograniczają marnowanie jedzenia, a opakowania z papieru, szkła lub tektury nadają się do ponownego użycia lub recyklingu.

Dla kogo

miłośnicy tradycji, regionalnych smaków i ciepłych wspomnień z dzieciństwa.

Budżet

średni

198 Chleb, który pachnie domem

Świeżo wypieczony bochenek z osobistą dedykacją.

Miękki, aromatyczny chleb na zakwasie lub drożdżach, pachnący domem i dobrymi myślami. Na skórce może znaleźć się krótka, osobista dedykacja.

Dlaczego eko?

Naturalne składniki, bez zbędnych dodatków i plastikowych opakowań.

Dla kogo

dla każdego, kto ceni domowe smaki.

Budżet

średni

199 Zimowa spiżarnia w miniaturze

Zestaw kilku małych słoiczków z różnymi przetworami.

Małe słoiczki pełne smaku – konfitura, dżem, chutney czy marynowane warzywa. Idealny prezent, który przywołuje smak zimowych zapasów.

Dlaczego eko?

Szklane słoiczki do wielokrotnego użytku i naturalne przetwory bez sztucznych dodatków.

Dla kogo

dla smakoszy i miłośników tradycyjnych smaków.

Budżet

niski lub średni

200 Kolacja zamknięta w pudełku

Zestaw składników i autorska receptura na przygotowanie jednego wyjątkowego dania.

Starannie dobrane, wysokiej jakości składniki, uzupełnione prostym, sprawdzonym przepisem krok po kroku. To pomysł na wspólne gotowanie, nowy smak i wyjątkową kolację w domowym klimacie.

Dlaczego eko?

Lokalne i sezonowe produkty, bez zbędnych opakowań, w pudełku do ponownego wykorzystania.

Dla kogo

dla miłośników gotowania, wspólnych posiłków i kulinarnych odkryć.

Budżet

średni

09 Daj się zaskoczyć! Prezenty nieoczywiste

Nieoczywiste? I właśnie o to chodzi!

Nie każdy prezent musi być oczywisty. Czasem największą radość sprawia coś, czego nikt się nie spodziewa – drobiazg z humorem, rzecz z pomysłem, małe doświadczenie albo przedmiot, który opowiada własną historię. W tej części znajdziesz 25 inspiracji na upominki, które zaskakują, wywołują uśmiech i zostają w pamięci na dłużej. Bo najlepsze prezenty to często te, które wymykają się utartym schematom.

Zaskocz, rozbaw i podaruj coś naprawdę wyjątkowego!

201 Powietrze w słoiku. Edycja kolekcjonerska

Ekskluzywna porcja niczego. Z perspektywą na więcej.

Elegancki, pusty słoik z etykietą „Powietrze premium. Nie otwierać bez potrzeby". W środku zaproszenie na wspólną wyprawę do lasu, w góry lub w inne miejsce, gdzie można naprawdę odetchnąć. Edycja limitowana, bez daty ważności.

Dlaczego eko?

Wykorzystujemy słoik z odzysku, a zamiast kolejnego przedmiotu podarowujemy wspólny czas na łonie natury.

Dla kogo

miłośników żartów, spacerów i świeżego powietrza.

Budżet

niski

202 Pluszowy strażnik błękitu

Mały bohater wielkiej sprawy.

Niebiesko-żółta papuga uszyta z resztek tkanin, której misją jest pilnowanie dobrego humoru i czystego powietrza. Może mieć własne imię, pelerynę i certyfikat strażnika błękitu. Nie lata, ale za to świetnie wygląda na półce.

Dlaczego eko?

Materiały z odzysku dostają drugie życie, a ręcznie wykonana maskotka zastępuje nową zabawkę.

Dla kogo

dzieci, miłośników maskotek i dorosłych z poczuciem humoru.

Budżet

niski lub średni

203 Chmura na własność

Prywatny kawałek nieba bez abonamentu.

Miniaturowa chmurka z odzyskanych włókien, umieszczona pod szklanym kloszem. W komplecie certyfikat własności i instrukcja: „Nie podlewać. Nie karmić. Czasem popatrzeć w niebo". Jedyna chmura, która nigdy nie przyniesie deszczu.

Dlaczego eko?

Powstaje z materiałów ponownie wykorzystanych, bez potrzeby kupowania nowych dekoracji.

Dla kogo

marzycieli, kolekcjonerów osobliwości i miłośników nieba.

Budżet

niski lub średni

204 Muzeum w pudełku po zapałkach

Wielka sztuka. Mikroskopijny metraż.

Najmniejsze prywatne muzeum, jakie można sobie wyobrazić. W pudełku po zapałkach kilka miniaturowych eksponatów, własnoręczne podpisy i bilet wstępu. Może przedstawiać historię przyjaźni, rodzinne legendy albo zupełnie absurdalną kolekcję.

Dlaczego eko?

Tworzymy z papieru, opakowań i drobiazgów z odzysku, nadając im nowe znaczenie.

Dla kogo

pasjonatów sztuki, kolekcjonerów i osób z wyobraźnią.

Budżet

niski

205 Zestaw ratunkowy na poniedziałek

Pierwsza pomoc w przypadku początku tygodnia.

Pudełko z instrukcją awaryjną, zabawnymi karteczkami, herbatą i kilkoma drobiazgami poprawiającymi nastrój. Dołącz kupon „Pięć minut bez obowiązków" i ostrzeżenie: „Stosować natychmiast po usłyszeniu budzika".

Dlaczego eko?

Wykorzystujemy posiadane materiały, opakowania z odzysku i drobne produkty bez zbędnych opakowań.

Dla kogo

zapracowanych, studentów i wszystkich uczulonych na poniedziałki.

Budżet

niski

206 Książka, której jeszcze nie napisano

Bestseller, którego bohater niczego nie podejrzewa.

Wymyślona okładka, intrygujący opis i kilka pierwszych stron powieści, w której główną rolę gra obdarowana osoba. Kryminał, romans, science fiction? Wszystko jest możliwe. Resztę historii można dopisać wspólnie.

Dlaczego eko?

Tworzymy unikatowy prezent cyfrowy albo drukujemy go na papierze z odzysku, zamiast kupować kolejny przedmiot.

Dla kogo

czytelników, marzycieli i przyszłych bohaterów literackich.

Budżet

niski

207 Bilet na koniec świata. I z powrotem

Podróż daleka od banału, niekoniecznie od domu.

Fantazyjny bilet do miejsca o niezwykłej nazwie, zaskakującej historii albo krajobrazie jak z innej planety. Cel jest prawdziwy, bilet symboliczny, a wyprawa jak najbardziej realna. Najlepiej pociągiem lub autobusem.

Dlaczego eko?

Zachęca do odkrywania bliższych miejsc i podróżowania transportem zbiorowym zamiast samolotem.

Dla kogo

odkrywców, podróżników i amatorów niespodzianek.

Budżet

niski lub średni

208 Detektyw od rzeczy zagubionych

Agencja poszukiwawcza kluczy, okularów i cierpliwości.

Domowy zestaw detektywistyczny z notesem, lupą z drugiej ręki i zabawną instrukcją odnajdywania rzeczy. Dołącz mapę „stref największego zaginięcia" oraz wskazówki, jak raz na zawsze ograniczyć domowy chaos.

Dlaczego eko?

Porządkowanie i odnajdywanie przedmiotów zmniejsza potrzebę kupowania kolejnych zamienników.

Dla kogo

roztargnionych, zapominalskich i wiecznych poszukiwaczy kluczy.

Budżet

niski

209 Pudełko wielkiego niczego

Wszystko, czego nie potrzebujesz. W jednym miejscu.

Pięknie opakowane, absolutnie puste pudełko. W środku tylko instrukcja: „Wypełnij marzeniami, planami albo zostaw pustę. Niczego nie musisz". Prezent, który niczego nie udaje. Nawet prezentu.

Dlaczego eko?

Pokazuje, że nie każda okazja wymaga kupowania nowych rzeczy. Pudełko z odzysku można wykorzystać ponownie.

Dla kogo

minimalistów, filozofów i wielbicieli absurdalnego humoru.

Budżet

niski

210 Nasiona niespodzianki

Zasiej ciekawość. Resztę odkryjesz później.

Kilka opisanych numerami torebek z nasionami. Nazwy roślin pozostają tajemnicą, ale instrukcja zawiera wszystkie potrzebne informacje o wysiewie i pielęgnacji. Rozwiązanie zagadki czeka w zamkniętej kopercie.

Dlaczego eko?

Zachęca do samodzielnej uprawy roślin. Wybieramy nasiona odpowiednie do miejsca uprawy, najlepiej gatunków rodzimych.

Dla kogo

ogrodników, ciekawskich i miłośników niespodzianek.

Budżet

niski

211 Instrukcja obsługi człowieka

Model unikatowy. Części zamiennych brak.

Osobista gazeta z rubrykami „Dane techniczne", „Tryb awaryjny" i „Najlepsze funkcje". Opisuje zwyczaje, talenty i zabawne przyzwyczajenia obdarowanej osoby. Najważniejsze, żeby było dowcipnie, ale serdecznie.

Dlaczego eko?

To prezent oparty na własnej twórczości, możliwy do przygotowania cyfrowo lub na papierze z odzysku.

Dla kogo

przyjaciół, partnerów i członków rodziny.

Budżet

niski

212 Słoik ze słońcem na czarną godzinę

Awaryjny zapas pogody ducha.

Ozdobiony słoik z etykietą „Otworzyć wyłącznie w ponury dzień". W środku ukryta wiadomość z zaproszeniem na wspólny spacer, gdy tylko wyjdzie słońce. Można dołączyć papierowy promyk z osobistą dedykacją.

Dlaczego eko?

Dajemy drugie życie słoikowi i podarowujemy przeżycie zamiast kolejnego przedmiotu.

Dla kogo

przyjaciół, bliskich i wszystkich potrzebujących odrobiny słońca.

Budżet

niski

213 Mapa skarbów, których nikt nie ukradnie

Najcenniejsze rzeczy nie mieszczą się w sejfie.

Ręcznie narysowana mapa prowadząca do ukrytych wiadomości, wspomnień i niespodzianek. Trasa może przebiegać przez mieszkanie, park albo całe miasto. Na końcu czeka skarb, którego wartości nie da się przeliczyć na pieniądze.

Dlaczego eko?

Wykorzystujemy papier z odzysku, a największą wartość prezentu tworzą emocje, wspomnienia i wspólna przygoda.

Dla kogo

par, rodzin, przyjaciół i odkrywców.

Budżet

niski

214 Błękitna poczta przyszłości

Wiadomości z dzisiaj, radość przez cały rok.

Dwanaście zapieczętowanych kopert z datami otwarcia w kolejnych miesiącach. W środku osobiste wiadomości, wspomnienia, zadania albo zaproszenia. Mała poczta, która dostarcza uśmiechy bez udziału kuriera.

Dlaczego eko?

Zamiast wielu kupowanych drobiazgów powstaje jeden ręcznie przygotowany prezent, najlepiej z papieru z odzysku.

Dla kogo

bliskich, przyjaciół i osób lubiących niespodzianki.

Budżet

niski

215 Planeta na wynos

Cały świat. W Twoich rękach.

Maleńka Ziemia ulepiona z odzyskanej gliny i schowana w pudełeczku. Dołącz dedykację: „Powierzam Ci cały świat. Obchodź się z nim delikatnie". Symboliczny prezent o rozmiarze mini, ale przesłaniu naprawdę globalnym.

Dlaczego eko?

Wykorzystujemy pozostałości materiałów plastycznych, a upominek przypomina o odpowiedzialności za środowisko.

Dla kogo

marzycieli, miłośników przyrody i ludzi z wielkim sercem.

Budżet

niski

216 Kolekcja najpiękniejszych ciszy

Album, w którym natura gra pierwsze skrzypce.

Zestaw nagrań naturalnych odgłosów, od deszczu po śpiew ptaków. Każde nagranie ma tytuł i krótką historię. Całość można przekazać jako cyfrową kolekcję z pięknie zaprojektowaną okładką.

Dlaczego eko?

Cyfrowy prezent nie wymaga produkcji fizycznego nośnika i zachęca do uważnego słuchania przyrody.

Dla kogo

zsetresowanych, wrażliwych na dźwięki i miłośników natury.

Budżet

niski

217 Zestaw małego wynalazcy rzeczy niepotrzebnie potrzebnych

Wielkie odkrycia zaczynają się od dziwnych pomysłów.

Pudełko pełne guzików, kartoników, sznurków i innych bezpiecznych elementów z odzysku. Zadanie? Skonstruować coś absolutnie niepotrzebnego, ale genialnego. Na przykład maszynę do wskazywania kierunku na lodówkę.

Dlaczego eko?

Rozwija kreatywność i pokazuje, że niepotrzebne materiały mogą służyć do twórczej zabawy.

Dla kogo

małych i dużych konstruktorów oraz miłośników eksperymentów.

Budżet

niski

218 List od drzewa

Wiadomość od kogoś, kto pamięta więcej niż my.

Fikcyjny list napisany w imieniu starego drzewa. Opowiada o jego dzieciństwie, ptasich sąsiadach, zmieniających się porach roku i tym, czego ludzie mogliby się od niego nauczyć. W kopercie także mała sadzonka.

Dlaczego eko?

Uczy szacunku do drzew i zachęca do pielęgnowania roślin. Wybieramy sadzonkę odpowiednią do miejsca uprawy.

Dla kogo

dzieci, miłośników przyrody i osób wrażliwych na piękne historie.

Budżet

niski

219 Prognoza pogody na szczęście

52 tygodnie dobrej aury!

Własnoręcznie przygotowany kalendarz z tygodniowymi prognozami... szczęścia! Zamiast deszczu i chłodu – dawka humoru, życzliwości, inspiracji i małych powodów do radości na każdy tydzień.

Dlaczego eko?

Wykonany z papieru z odzysku i ozdobiony własnoręcznie, bez zbędnych dodatków.

Dla kogo

optymistów, marzycieli i wszystkich, którzy lubią patrzeć na życie od pogodnej strony.

Budżet

niski

220 Domowy Nobel za dobre pomysły

Nagroda dla mistrza/mistrzyni genialnych idei!

Humorystyczne wyróżnienie w formie medalu (np. z tektury z odzysku, drewna lub gliny), dyplomu i laurki z uzasadnieniem napisanym specjalnie dla obdarowanego. Docenia kreatywność, pomysłowość i zdolność wymyślania rzeczy, które czynią świat lepszym, zabawniejszym i ciekawszym.

Dlaczego eko?

Wykorzystujemy proste, łatwo dostępne materiały z odzysku i tworzymy coś wyjątkowego własnymi rękami.

Dla kogo

dla osoby pełnej pomysłów, kreatywnej i zarażającej innych swoją wyobraźnią.

Budżet

niski

221 Bank dobrych wspomnień

Konto pełne wyjątkowych chwil.

Zestaw kart przypominających ważne, zabawne i wzruszające wspólne wydarzenia. Każda karta to jedno wspomnienie: zdjęcie, krótki opis, data lub zabawna anegdota.
W środku znajdziesz też puste karty z miejscem na własne notatki i nowe wspomnienia do dopisania.

Dlaczego eko?

Karty wykonane z papieru z odzysku, a pudełko z materiałów wtórnych – by dobre wspomnienia służyły jak najdłużej.

Dla kogo

dla bliskiej osoby, przyjaciela lub całej rodziny.

Budżet

niski

222 Kamień do przytulania

Mały przyjaciel, który zawsze jest blisko.

Wybrany, gładki kamyk z namalowanymi oczami i uśmiechem oraz własnym imieniem. W komplecie „Paszport zwierzęcia domowego", który potwierdza, że to wyjątkowy towarzysz – bez obowiązków, kosztów i codziennej opieki.

Dlaczego eko?

Wykorzystujemy naturalny kamień i nietoksyczne farby.

Dla kogo

dla każdego, kto potrzebuje odrobiny spokoju i ciepła na co dzień.

Budżet

niski

223 Oficjalny patent na leniuchowanie

Bo odpoczynek też jest ważny!

Ilustrowany dokument, który uprawnia do dnia (a nawet więcej!) odpoczynku bez wyrzutów sumienia. W zestawie przytulny pled albo kubek na ulubioną herbatę – wszystko, by leniuchowanie było w pełni legalne i wyjątkowo komfortowe.

Dlaczego eko?

Wykorzystujemy papier z odzysku, naturalne tkaniny (np. bawełnę z recyklingu) i trwałe, wielorazowe kubki.

Dla kogo

dla każdego, kto zasługuje na chwilę wytchnienia.

Budżet

średni

224 Najmniejsza wystawa świata

Mikrogaleria wielkich emocji!

Trzy miniaturowe obrazy, ręcznie stworzone na kartonikach z odzysku, prezentowane jako pełnoprawna wystawa. W zestawie eleganckie pudełko–galeria z podpisami prac, krótki katalog wystawy oraz imienne zaproszenie na wernisaż w domu obdarowanego.

Dlaczego eko?

Obrazy powstają z kartonu z odzysku, resztek papieru, farb wodnych lub naturalnych barwników.

Dla kogo

dla miłośników sztuki, pięknych drobiazgów i dobrych pomysłów.

Budżet

niski

225 Las kieszonkowy

Własny kawałek puszczy. Bez podatku od nieruchomości.

Miniaturowy las z papieru i odzyskanych materiałów, zamknięty w pudełku po zapałkach. Są drzewa, ścieżka, a może nawet maleńki grzyb. Idealny dla tych, którzy marzą o własnym lesie, ale dysponują tylko parapetem.

Dlaczego eko?

Wykorzystujemy materiały z odzysku, a prezent w żartobliwy sposób przypomina o wartości prawdziwych lasów.

Dla kogo

marzycieli, miłośników lasu i kolekcjonerów miniatur.

Budżet

niski

10 Prezenty za zero złotych

Najcenniejsze rzeczy bywają bezcenne!

Dobry prezent nie musi kosztować ani grosza. Czas, uwaga, pomocna dłoń i umiejętności, którymi możemy się podzielić, potrafią znaczyć więcej niż kolejny przedmiot.

W tej części znajdziesz 25 pomysłów na prezenty, które dajesz od siebie. Bez zakupów, za to z sercem.

226 Złota rączka na wezwanie

Osobisty bon na drobne naprawy

Cieknący kran, obluzowana półka, skrzypiące drzwiczki? Podaruj własne umiejętności i czas. Przygotuj bon na wykonanie jednej lub kilku drobnych napraw, z którymi obdarowana osoba od dawna się zmaga.

Dlaczego eko?

Naprawianie zamiast wymieniania przedłuża życie przedmiotów i ogranicza ilość odpadów.

Dla kogo

Dla bliskich, którym przyda się praktyczna pomoc w domu.

Budżet

niski

227 Godzina technologicznego ratunku

Osobiste wsparcie w cyfrowym świecie

Telefon pełen niepotrzebnych aplikacji? Komputer, na którym trudno cokolwiek znaleźć? Podaruj godzinę cierpliwej pomocy w uporządkowaniu urządzenia, ustawień i plików. Bez pośpiechu i technologicznego żargonu.

Dlaczego eko?

Sprawniejsze korzystanie z posiadanego sprzętu może wydłużyć czas jego użytkowania.

Dla kogo

Dla osób, które potrzebują wsparcia w obsłudze technologii.

Budżet

niski

228 Domowy serwis rowerowy

Rower gotowy na kolejne kilometry

Sprawdź hamulce, ciśnienie w oponach, wyczyść i nasmaruj łańcuch. Wykorzystaj narzędzia i środki, które masz już w domu. Taki prezent to troska o bezpieczeństwo i przyjemność kolejnych rowerowych wypraw.

Dlaczego eko?

Regularna konserwacja przedłuża żywotność roweru i wspiera korzystanie z ekologicznego transportu.

Dla kogo

Dla rowerzystów i miłośników aktywnego wypoczynku.

Budżet

niski

229 List zamiast SMS-a

Słowa, które zostają na długo

Napisz odręczny list o tym, za co cenisz bliską osobę, co wspólnie przeżyliście i czego nigdy nie było okazji powiedzieć. Wykorzystaj kartkę, którą masz w domu. Bez gotowych życzeń i wielkich słów. Po prostu szczerze.

Dlaczego eko?

Osobisty gest zastępuje materialny upominek i nie wymaga kupowania nowych rzeczy.

Dla kogo

Dla kogoś naprawdę ważnego.

Budżet

niski

230 Twoja historia ma znaczenie

Wspomnienia zapisane na przyszłość

Zaproś bliską osobę do rozmów o jej życiu, dzieciństwie, marzeniach i ważnych wydarzeniach. Zapisz opowieści i ułóż z nich osobistą historię, do której będzie można wracać przez kolejne lata.

Dlaczego eko?

To niematerialny prezent, który zachowuje rodzinne dziedzictwo bez kupowania kolejnych przedmiotów.

Dla kogo

Dla rodziców, dziadków i osób, których wspomnienia warto ocalić.

Budżet

niski

231 Fotograficzny portret od serca

Wyjątkowe zdjęcia bez wizyty w studiu

Zaproś bliską osobę na autorską sesję zdjęciową. Wybierzcie ciekawe miejsce, wykorzystaj własny aparat lub telefon i naturalne światło. Najlepsze kadry opracuj i przekaż w formie cyfrowej galerii.

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz posiadany sprzęt i tworzysz osobistą pamiątkę bez nowych zakupów.

Dla kogo

Dla każdego, kto chciałby mieć piękny, naturalny portret.

Budżet

niski

232 Cyfrowe porządki

Rodzinne fotografie wreszcie odnalezione

Setki zdjęć, przypadkowe nazwy plików i fotografie rorzzucone po folderach? Podaruj czas na ich uporządkowanie. Posegreguj zdjęcia chronologicznie, usuń zbędne kopie i przygotuj przejrzyste albumy cyfrowe.

Dlaczego eko?

Uporządkowanie istniejących zasobów nie wymaga kupowania nowych albumów ani drukowania fotografii.

Dla kogo

Dla rodzinnych archiwistów i osób z przepełnioną galerią zdjęć.

Budżet

niski

233 Pomogę Ci to naprawić

Drugie życie ulubionego przedmiotu

Zepsuta lampka, rozchwiany taboret czy uszkodzone pudełko? Znajdźcie wspólnie sposób na naprawę, wykorzystując dostępne narzędzia i części. Najważniejsza jest nie tylko odzyskana funkcjonalność, ale także satysfakcja ze wspólnego działania.

Dlaczego eko?

Naprawa ogranicza odpady i zmniejsza potrzebę kupowania nowych produktów.

Dla kogo

Dla majsterkowiczów i wszystkich, którzy nie lubią wyrzucać rzeczy.

Budżet

niski

234 Korepetycje z tego, co umiem

Wiedza, którą warto się podzielić

Znasz język obcy, dobrze obsługujesz program komputerowy, potrafisz rysować albo świetnie gotujesz? Przygotuj indywidualną lekcję, podczas której przekażesz bliskiej osobie coś ze swoich umiejętności.

Dlaczego eko?

Dzielenie się wiedzą jest prezentem niematerialnym, który może przynosić korzyści przez lata.

Dla kogo

Dla ciekawych świata i chętnych do nauki.

Budżet

niski

235 Jeden obowiązek mniej

Małe wyręczenie, wielka ulga

Prasowanie, odkurzanie, mycie okien, porządkowanie szafek? Wybierz obowiązek, którego bliska osoba szczególnie nie lubi, i wykonaj go za nią. Podaruj jej odzyskany czas na coś znacznie przyjemniejszego.

Dlaczego eko?

Prezentem jest własna praca i czas, a nie kolejny kupiony przedmiot.

Dla kogo

Dla zapracowanych, przemęczonych i potrzebujących chwili wytchnienia.

Budżet

niski

236 Rodzinna kronika online

Wspólna historia w cyfrowym albumie

Zbierz rodzinne fotografie, daty, wspomnienia i ciekawostki. Ułoż je chronologicznie w prostej cyfrowej kronice, którą można udostępnić bliskim. Niech znajdzie się w niej miejsce zarówno na wielkie wydarzenia, jak i codzienne drobiazgi.

Dlaczego eko?

Cyfrowa kronika wykorzystuje istniejące materiały i nie wymaga drukowania.

Dla kogo

Dla całej rodziny, zwłaszcza dla miłośników wspomnień.

Budżet

niski

237 Ogrodnik na jeden dzień

Zielona pomoc od serca

Podaruj kilka godzin pracy przy roślinach. Przesadź kwiaty, usuń suche liście, przytnij to, co wymaga pielęgnacji, lub pomóż uporządkować ogród. Wykorzystaj dostępne narzędzia i wspólnie zadbajcie o zieloną przestrzeń.

Dlaczego eko?

Pielęgnacja istniejących roślin wspiera ich zdrowie i przedłuża życie.

Dla kogo

Dla miłośników roślin, seniorów i zapracowanych ogrodników.

Budżet

niski

238 Szafa pod kontrolą

Wielkie porządki bez wielkich zakupów

Pomóż przejrzeć garderobę, uporządkować ubrania i stworzyć nowe zestawy z tego, co już jest w szafie. Rzeczy niepotrzebne, ale nadal dobre, przygotujcie do przekazania kolejnym użytkownikom.

Dlaczego eko?

Ponowne wykorzystanie odzieży ogranicza zakupy i ilość tekstylnych odpadów.

Dla kogo

Dla osób, które chcą uporządkować garderobę.

Budżet

niski

239 Przepis od serca

Smak rodzinnych wspomnień

Zapisz przepis na danie, które kojarzy się z domem, dzieciństwem lub wyjątkową osobą. Dodaj kilka zdań o jego historii, rodzinnych zwyczajach i wspólnych chwilach. Możesz wykorzystać kartkę z odzysku albo przygotować wersję cyfrową.

Dlaczego eko?

Zachowujesz kulinarne tradycje bez kupowania nowych rzeczy i inspirujesz do domowego gotowania.

Dla kogo

Dla rodzinnych smakoszy i miłośników tradycji.

Budżet

niski

240 Osobisty przewodnik po okolicy

Ulubione miejsca w jednym miejscu

Przygotuj cyfrowy przewodnik po okolicy z opisem ciekawych miejsc, tras spacerowych, sprawdzonych lokali czy punktów widokowych. Dodaj własne zdjęcia, wskazówki dojazdu i krótkie historie, dlaczego te miejsca są wyjątkowe.

Dlaczego eko?

Wykorzystuje cyfrowe materiały i promuje odkrywanie bliskiego otoczenia.

Dla kogo

Dla osób ciekawych świata, lubiących spacery, wycieczki i lokalne odkrycia.

Budżet

niski

241 Nauczę Cię mojej sztuczki

Wiedza i umiejętności w prezencie

Podziel się z bliską osobą tym, co potrafisz – od szycia, przez majsterkowanie, po pieczenie, podstawy fotografii czy inną praktyczną umiejętność. Zaplanujcie wspólną lekcję i stwórzcie coś razem.

Dlaczego eko?

Wykorzystuje Twoją wiedzę i dostępne materiały, bez potrzeby kupowania nowych produktów.

Dla kogo

Dla osób, które lubią uczyć się nowych rzeczy i spędzać czas w kreatywny sposób.

Budżet

niski

242 Domowy audyt oszczędzania

Małe zmiany, realne korzyści

Przeanalizujcie razem, gdzie w domu można w prosty sposób zmniejszyć zużycie energii i wody. Sprawdźcie nawyki, ustawienia urządzeń i wprowadźcie kilka praktycznych ulepszeń dopasowanych do Waszych potrzeb.

Dlaczego eko?

Mniejsze zużycie zasobów to realna troska o środowisko i domowy budżet.

Dla kogo

Dla wszystkich, którzy lubią praktyczne rozwiązania i chcą działać świadomie.

Budżet

niski

243 Twoja prywatna lista przebojów

Muzyka z przesłaniem

Stwórz wyjątkową playlistę z utworami, które coś dla Ciebie i bliskiej osoby znaczą — przypominają wspólne chwile, dodają energii, uspokajają lub po prostu sprawiają radość. Do każdego utworu dodaj krótki, osobisty komentarz, wyjaśniający Twój wybór.

Dlaczego eko?

Cyfrowa forma prezentu nie wymaga materiałów ani dodatkowych zasobów.

Dla kogo

Dla miłośników muzyki, wspomnień i osobistych historii.

Budżet

niski

244 Bilet do pierwszego rzędu

Wyjątkowy występ tylko dla jednej osoby

Zorganizuj kameralny występ dla bliskiej osoby. Zaśpiewaj ulubione piosenki, zagraj na instrumencie, przeczytaj własny tekst (np. wiersz, opowiadanie) albo opowiedz wciągającą historię. Liczą się Twoje zaangażowanie, pomysł i serce.

Dlaczego eko?

To prezent niematerialny, który daje wielkie emocje, bliskość i piękne wspomnienia.

Dla kogo

Dla miłośników muzyki, dobrych historii i osobistych wzruszeń.

Budżet

niski

245 Telefon, na który zawsze brakuje czasu

Spokojna rozmowa bez pośpiechu

Podaruj bliskiej osobie czas na długą, serdeczną rozmowę – bez zerkania na zegarek, pośpiechu i przerwań. Wybierzcie dogodny moment, zadzwoń (lub spotkaj się na rozmowę wideo) i po prostu porozmawiajcie – o tym, co ważne, miłe, zabawne lub dawno niewypowiedziane.

Dlaczego eko?

To dar Twojej uwagi i obecności, bez żadnych zakupów i dodatkowych zasobów.

Dla kogo

Dla bliskich, z którymi chcesz na nowo złapać kontakt i spokojnie porozmawiać.

Budżet

niski

246 Opieka w prezencie

Wsparcie, kiedy naprawdę go potrzeba

Podaruj swój czas i pomoc w opiece nad dzieckiem, zwierzęciem lub domem w ustalonym terminie – np. podczas wyjazdu, ważnych obowiązków lub po prostu, by dać chwilę wytchnienia.

Dlaczego eko?

To realne wsparcie i Twój czas zamiast usług komercyjnych.

Dla kogo

Dla rodziców, opiekunów zwierząt lub osób, które potrzebują chwilowego wyręczenia.

Budżet

niski

247 Cyfrowa książka wspomnień

Wasza historia w obrazach

Stwórz krótką, osobistą opowieść ilustrowaną własnymi fotografiami – np. o wspólnych przygodach, ważnych momentach, rodzinnych tradycjach lub drodze, jaką razem przeszliście. Przygotuj ją w formie cyfrowej (np. PDF, prezentacji lub interaktywnego albumu).

Dlaczego eko?

Wykorzystujesz już posiadane zdjęcia i własną kreatywność, bez kupowania gotowych produktów.

Dla kogo

Dla bliskiej osoby, z którą łączy Cię wiele wspólnych wspomnień.

Budżet

niski

248 Domowe pogotowie krawieckie

Szybka pomoc dla Twojej garderoby

Zadbam o Twoje ubrania – przyszyję brakujące guziki, wykonam drobne poprawki (np. skrócenie, zwężenie, zaszycie) i naprawię niewielkie uszkodzenia, żeby znów służyły Ci jak najdłużej.

Dlaczego eko?

Przedłużenie życia ubrań to mniej odpadów i bardziej świadoma moda.

Dla kogo

Dla osób, które cenią wygodę, praktyczne rozwiązania i dbanie o ulubione ubrania.

Budżet

niski

249 Dzień bez obowiązków

Czas tylko dla Ciebie

Przejmę na siebie Twoje codzienne obowiązki – np. sprzątanie, gotowanie, zakupy, pranie czy inne domowe zadania – żebyś mógł/mogła w pełni odpocząć i zrobić to, na co naprawdę masz ochotę.

Dlaczego eko?

Lepsza organizacja i wsparcie w codziennych sprawach to mniejsze marnowanie zasobów i bardziej zrównoważony rytm dnia.

Dla kogo

Dla każdego, kto potrzebuje chwili wytchnienia i czasu tylko dla siebie.

Budżet

niski

250 Jestem, kiedy potrzebujesz

Osobisty bon na wsparcie

Osobisty bon na konkretną, uzgodnioną pomoc wtedy, gdy okaże się najbardziej potrzebna – w sprawach domowych, organizacyjnych, technicznych lub po prostu w trudniejszym momencie.

Dlaczego eko?

Wykorzystuje mój czas, zaangażowanie i umiejętności, zamiast nowych produktów czy usług.

Dla kogo

Dla bliskiej osoby, która ceni poczucie wsparcia, bezpieczeństwa i pewność, że nie jest sama w ważnych chwilach.

Budżet

niski

251

Nie kupuj niczego na siłę

Jeśli żaden z 250 pomysłów nie pasuje do osoby, którą chcesz obdarować, nie szukaj na siłę kolejnego. Prezent nie musi być obowiązkiem ani przypadkowym drobiazgiem. Czasem najlepszym wyborem jest po prostu nic nie kupować i podarować komuś uwagę, czas albo wspólną chwilę.

Najlepszy prezent? Czasem żaden.

Największy prezent jest niewidzialny

O projekcie „Śląskie. Przywracamy błękit”

Są prezenty, które można zapakować w pudełko. Są takie, które mieszczą się w kopercie. I są też takie, których nie da się przewiązać wstążką, choć przydałyby się każdemu.

Na przykład czyste powietrze.

Nie znajdziesz go na sklepowej półce. Nie zamówisz z dostawą na jutro. Nie schowasz pod choinką. A przecież korzystamy z niego każdego dnia, niezależnie od wieku, adresu i zasobności portfela.

I właśnie o taki prezent dla nas wszystkich walczymy w projekcie „Śląskie. Przywracamy błękit”.

Nie mamy magicznej różdżki, która jednym machnięciem rozpędzi smog. Mamy za to wiedzę, pomysły, ludzi z energią do działania i przekonanie, że wielka zmiana zaczyna się od całkiem zwyczajnych decyzji.

Od pytania o to, czym ogrzewamy dom. Od zainteresowania się, dlaczego ciepło ucieka przez okna. Od rozmowy z sąsiadem. Od spotkania z ekodoradcą, który zamiast straszyć przepisami, pomaga znaleźć rozwiązanie.

Bo błękitne niebo nie jest sprawą wyłącznie ekspertów, urzędników i naukowców. Jest sprawą nas wszystkich.

A najlepsze prezenty? To właśnie te, z których może cieszyć się więcej niż jedna osoba.

Błękit nie robi się sam

O projekcie „Śląskie. Przywracamy błękit”

Za projektem „Śląskie. Przywracamy błękit” stoją ludzie. Cała sieć partnerów, samorządów, specjalistów i ekodoradców, którzy pomagają mieszkańcom województwa śląskiego oddychać lepszym powietrzem.

Doradzają, jak ograniczyć zużycie energii, skąd pozyskać dofinansowanie, jak wymienić nieefektywne źródło ciepła i co zrobić, żeby dom był cieplejszy, a rachunki mniej zaskakujące.

Ale nie siedzimy wyłącznie nad dokumentami.

Spotykamy się w szkołach, na piknikach, podczas warsztatów i wydarzeniach plenerowych. Rozmawiamy z dziećmi, rodzicami i seniorami. Tworzymy filmy, animacje, podcasty i kampanie edukacyjne. Pokazujemy też, jak zmieniać przestrzeń wokół nas, by była bardziej zielona, przyjazna i lepiej przygotowana na zmiany klimatu.

Bo wiedza jest najcenniejsza wtedy, kiedy zamienia się w działanie.

I tu wracamy do naszego prezentownika.

Co wspólnego ma jakość powietrza z prezentem pod choinką? Więcej, iiż mogłoby się wydawać.

Każda rzecz wymaga surowców, energii, transportu i opakowania. A każda decyzja, by kupić rozsądniej, naprawić, wykorzystać ponownie albo podarować wspólne przeżycie, może ograniczyć niepotrzebne zużycie zasobów i związane z nim emisje.

Nie twierdzimy, że jeden ekologiczny prezent uratuje planetę. Ale tysiące codziennych, rozsądnych wyborów potrafią zmieniać naprawdę wiele.

Dlatego przywracamy błękit nie tylko nad naszymi głowami. Chcemy też, żeby pojawiał się w sposobie, w jaki myślimy, wybieramy i żyjemy.

I to jest prezent, nad którym warto pracować przez cały rok.

Nie jest z reklamy,
nie krzyczy „KUP MNIE!”.
Ale za to mówi:
„Pomyślałem o Tobie!”.
I niech to wystarczy
za tysiąc kokardek.

.....

Rozpakuj.
Uśmiechnij się.
Korzystaj do woli.
Skutki uboczne:
dobry humor i ochota
na więcej.

.....

Niech Ci się zieleni
w portfelu, błękitnieje
nad głową i nigdy
nie kończy dobra
energia!

.....

Prezent wybrany
z sercem, zapakowany
z pomysłem i wręczony
bez paragonu.
Uśmiech jest
obowiązkowy!

.....

Mniej pośpiechu,
więcej przyjemności.
Mniej rzeczy,
więcej wspomnień.
Mniej obowiązków,
więcej pierników!

.....

Niech Twoje szczęście
rośnie, rachunki maleją,
a świąteczne kalorie
pozostają poza
wszelką ewidencją!

.....

Może nie jest
całkiem nowy,
ale radość z niego
niech będzie premierowa!
Wesołych Świąt!

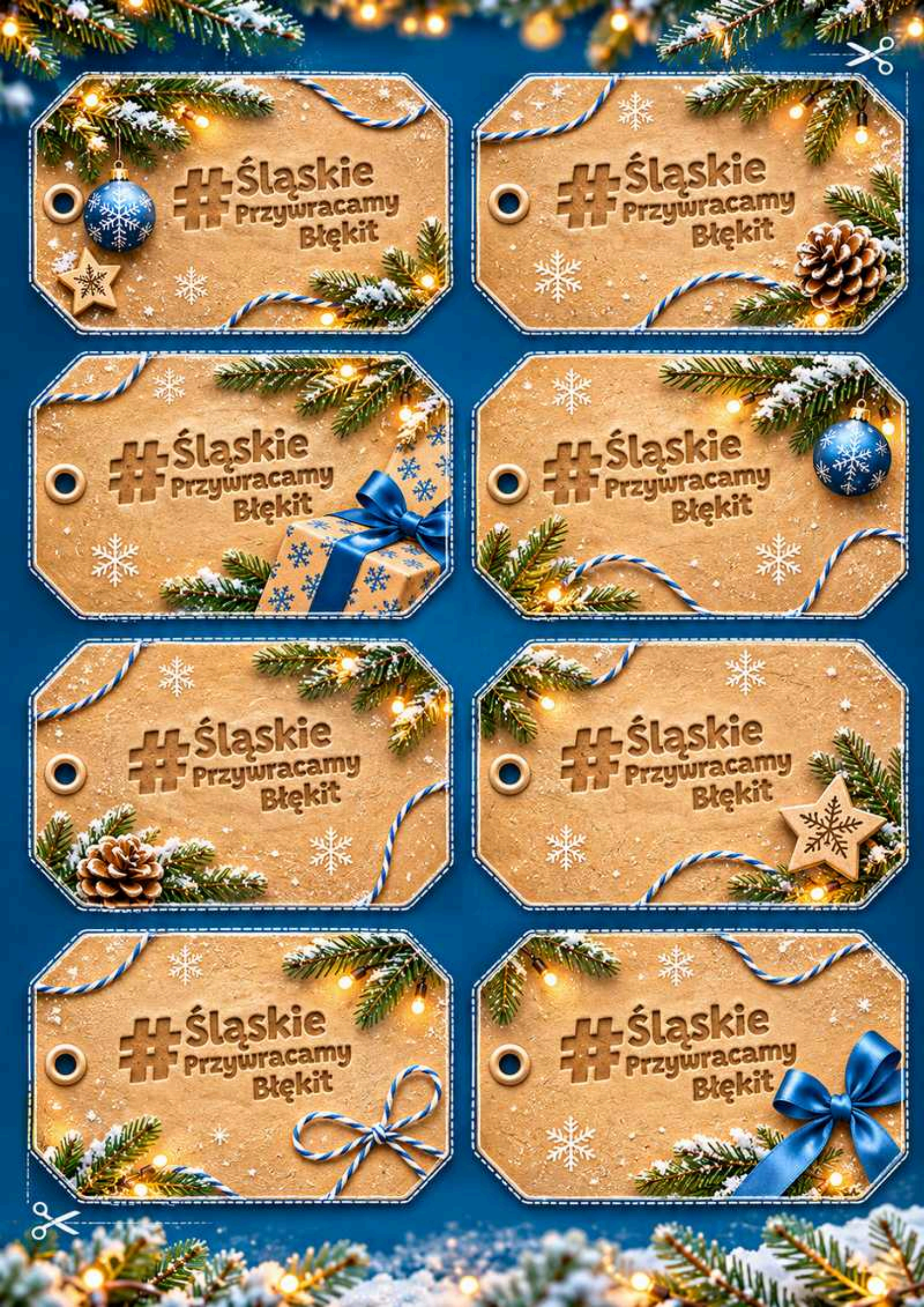
.....

Niniejszym potwierdza się,
że ten prezent ma 100%
dobrych intencji, śladowe
ilości rozsądku i nieograniczony
termin ważności uśmiechu.

.....

#Śląskie
Przywracamy
Błękit

Prezentownik się kończy. Błękit zostaje.

To już prawie koniec naszej wspólnej przygody z prezentami. Ale nie musimy się żegnać!

Jeśli spodobało Ci się nasze podejście do ekologii, w którym jest miejsce na pomysły, ludzi, odrobinę humoru i całkiem sporo błękitu, zajrzyj do nas również po świętach.

Nie będziemy codziennie przypominać Ci, żeby zakręcać kran. Mamy znacznie więcej do opowiedzenia!

Facebook – tu dzieje się najwięcej.

Wydarzenia, aktualności, ekodoradcy, mieszkańcy i codzienne życie projektu. Sprawdź, jak przywracamy błękit w praktyce.

f / slaskie.przywracamy.blekit

Instagram – błękit dobrze wygląda na zdjęciach.

Fotografie, relacje, inspiracje i ludzie, dzięki którym ekologia nabiera kolorów.

Instagram / slaskie.przywracamyblekit

YouTube – usiądź wygodnie. Mamy coś do pokazania.

Filmy, animacje, kampanie, videocast „10 minut błękitu". i serial „Weź wdech i sprawdź". Wiedza o powietrzu nie musi przypominać szkolnego sprawdzianu.

YouTube / @SlaskiePrzywracamyBlekit

Spotify – błękit również można usłyszeć.

Videocast „10 minut błękitu", ciekawe rozmowy i nasze muzyczne playlisty. Do słuchania w domu, w drodze i przy pakowaniu prezentów.

Spotify / 10 minut błękitu

Nasza strona internetowa – wszystko pod jednym adresem.

Informacje o projekcie, działania, materiały edukacyjne i wiele więcej. Gdy szukasz konkretów, zacznij właśnie tutaj.

WWW / przywracamyblekit.slaskie.pl

Zostań z nami. Bo błękit to nie sezonowa dekoracja.

Opracowanie: Wojtek Łukowski

Śląskie Przywracamy błękit

Life

NFOŚiGW

Województwo Śląskie

Projekt zintegrowany LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit". Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego realizowany jest przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIAN-SKY